

BMLr. O.

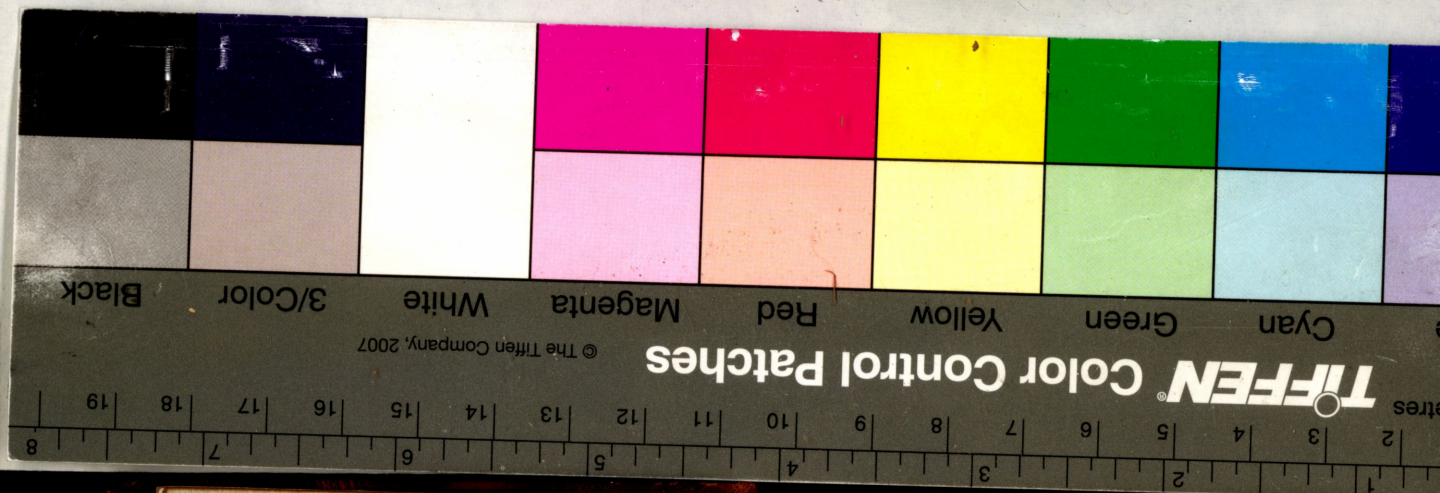
354

RMr. O.

351.

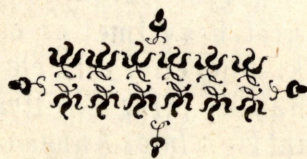

A Z E G E S Z
K E R E Z T Y E N I
V A L L A S N A K R Ö V I D
Fundamentomi.

Megint

Két fégbenefés ellen való egy-
néhány lelki vigasztalások.

Te pedig maragymeg azokban az
mellyeket tanultál, és hogy gyermek-
ségedtől fogva tudtad a Szent írást a'
mely téged bőltse tehet az idősség-
re, a' Jésus Christusban való hitnek
általa. 2. Tím. 3. v. 14. & 15.

GYULA-FEJIRVARATT
M. D C XLV.

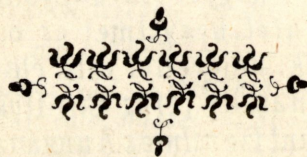
A Z E G E S Z
K E R E Z T Y E N I

V A L L A S N A K R Ö V I D

Fundamentomi.

Megint

Két fégbenefés ellen való egy-
néhány lelki vigasztalások.

Te pedig maragymeg azokban az
mellyeket tanultál, és hogy gyermek-
fégedtől fogva tudtad a Szent írást a'
mely téged böltsé tehet az idősség-
re, a' Jésus Christusban való hitnek
általa. 2. *Tím. 3. v. 14. & 15.*

GYULA-FEJIRVARATT
M. D C XLV.

A' KEGYES ELETŰ
s-jo hirű nevű,

NEMES ES NEMZETES
PETKI BARBARANAK,
a' Nehai Tekéntetes és Nem-
zetes APAFI GYÖRGYNEK
meg hagyot özvedgyének, I-
stentől kegyelmet és osendes
lelki ismérettel való életet ké-
válnaz Ur Jépus Christus által
mint szerelmes Annyának

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Apafi Mihály.

A Z E G Y G Y Ű G Y Ű K E -
G Y E S O L V A S O H O Z .

E Zeket az igaz Hitnek s-Val-
lónak *hat* kíváltképpen va-
ló *Fundamentomit*; A' mellyek
közül az I. vagyon az *Istenről*,
a' melyben hogy légyen Isten,
még pedig három személyek-
ben különböző egy Isten, ki
mindeneknek teretője és meg-
tartója, meg bizonyítatik: a' II.
az *emberről*, és az embernek az
eset után való nyavalyás álla-
pattjáról: az III. a' *Jépus Christus*
ról a' ki ekköz ez nyavalyaf-
ságból való meg szabadulásbá:
a' IV. az *hitről*, a' melly által e-
gyedül a' Christussal és minden
ő jó tetteiményivel részesülhe-
tünk: az V. az *hitnek kereséséről*,
annak meg szerzésire mi csoda
ez közők kívántassanak: az VI.
és utolsó, az embernek *halála u-
tán* -való állapattjáról, minémű
állapattya légyen kinek kinek

holta után; ezeket, mondok az
embernek olly szükségesekek tud
ni hogy ennélkül se az Istennek
ágazatit nem értheti, se magát
nyomorúságában nem vigax-
tallhatlya, summa, ezeknek tu-
dása-nélkül időfűffégére életét
nem rendelheti, s nem-is élhe-
ti. Azért ő együgyű Isten fé-
lő ember, szivemből kívánom
Istentől, hogy ezeket
időfűffégedre ta-
nolyad.

Gyula-Fejervárratt
1. die Julii 1645.

Apafi Mihály

AZ E G E SZ K E R E Z T Y E N I
Vallásnak

FUNDAMENTOMI.

Az első Fundamentum az I-
stenről.

K. Mit hiszel az Istenről?

F. Hiszem az Istent egynek lenni, min-
deneknek teremőinek és meg tartója-
nak ki három személyekben, kik Atya,
Fiu és Szent Lélek külömböztek.

Szent Irásbéli bizonyosságok.

I. Hogy valamely Isten legyen.

Nyilván vagyon Rom. 1. 20. A' mi I-
stenben láthatatlan, ez világának alkot-
mányából és a teremtetet állatokbol
meg értetnek, tudni illik az ő örökké-
való hatalma és Istensége hogy az embe-
rek magok menthetetlenek legyenek.
Imet Act. 14. 17. Az Isten magát tanu-
bizonylágnélkül nem hadta lenni, mi-
kor mivelünk jól téfzen adván menyből
ess őt, és termő időket, és bé töltven
eledelel és örömmel a' mi sziveinket.

II. Hogy egynél több Istenek ne lé-
gyenek.

Deut. 6. 4. Halljad Izrael, a' mi Urunk

ELSŐ FUNDAMENTUM.

Istenünk egyetlen egy Isten. *Ismét 1. Cor. 8. 4.* Az olyan állatoknak meg étele felől, a' mellyek báboányoknak áldoztatnak, tudgyuk hogy a' báboány semmi ez világon, és hogy nincsen más Isten, hanem csak egy.

III. *Hogy az az Isten mindeneknek teremője légyen.*

Genes. 1. 1. Kezdetben teremé az Isten a' mennyet és a' földet. *Ismét Hóbr. II. 3.* Mit által éitjük hogy teremtetet ez világ Istennek beszédivel hogy a' mellyeket szemeinkel nézünk nem történetből lőttének.

IV. *Ezen Isten mindeneknek megtartója és gondgya viselője.*

Prov. 15. 3. Mindenut vadnak az Urnak szemei, nézván a' jókat és a' gonoszokat. *Ismét Prov. 16. 33.* A' sors az ember kebelébe veteték, és az Urtól vagyon annak minden itéleti. *Megént Matt. 10. 30* Fejetekeknek minden hajszálai is száman vadnak.

V. *Ezen meg különböztetik az Atyában, Fiuban és Szent Lélekben.* *Matt. 3. 16.* Meg keresztelkedvén Jéhus azonnal kijöve a' vízből, és imé megnyilatkozának az égek, és látá az Istennek

II. FUNDAMENTUM.

nek Lelkét lezállni. mint egy galambat őreája, és imé szozat lőn az égből, mond: *ván: ez ámaz én szerelmes fiam, kibem megnyugszom. Ismét 2. Cor. 13. ult.* Az Ur Jéhus Christusnak kegyelme, az Mennek szerelme, és a' Szent Léleknek közöletélegyen mindnyájan tiotelek. *Megént 1. Joh. 5. 7.* Hármán vadnak az égben a' kik bizonylágot téstnek, az Atya az Ige és a' Szent Lélek, és ezek a' három egy.

II. FUNDAMENTUM.

Az emberről.

K. *Mit vallasz az emberről, és ténen magadról!*

F. *Hogy egyig minden emberek, és ennen magam is, az Adámnak a' mi első szülénkek esete által tellyességgel megvesztenék, az ördögnek rajjai lőttének, és az örök kárhozat alá vetettek, azt vallom.*

I. *Hogy egyig minden emberek megvesztenék, bűnösök.* *Megtetlik Rom. 3. 10.* Ninczen csak egy igaz-is.

II. *Hogy tellyességgel mindnyájan megvesztenék.*

1 Thess-

II. FUNDAMENTUM,

1. *Thes. 5. 23.* A' b'ókelégnek Istene szentelyen meg tiktéket mindeneitől, és a' ti elmétek épiségben, lelketek és testetek ártatlanságban tartásának meg az Ur J'esus Christusnak eljövételire. *Ísmét Eph. 4 v 17 & 18.* Ne járjatok többé úgy, mint egyéb pogányok járnak az ő elméjének hiábavalóságában, kiknek elméjük meg-homályosodot, és el idegenült az Isteni lélettől az őbennek való tudatlanság és az ő szíveknek keménysége miatt. *Megént Gen. 6, 5.* Látá az Ur hogy az embereknek gonosz ságaiok volna a' földön, és az ő szíveknek minden indulatja és igondolatja szüntelen gonosz volna.

III. Hogy az Adámnak eseti által vesztének meg. *Rom. 5. 12.* Míképpen egy ember által jöt ez világra a' bűn, és a' bűn miatt az halál: és úgy minden emberekre elhatot' kiben mindnyájan vétkeztenek.

IV. Hogy az ördögnek rabjai lőtte-
nek. *Eph. 2. 2.* Régen a' bűnökben jár-
tatok ez világnak léte szerént, a' Feje-
delem szerent kinek hatalma vagyon az
égben és a' vakmerő emberekben csele-
kedő lelken. *Ísmét Hebr. 2. 14.* Mivel
hogy

II. FUNDAMENTUM,

hogy a' szolgák testből és vértől valók,
ő-is hasonlóképpen részefe lőt ugyan
azonoknak; hogy az halálnak általa el-
rontaná azt a' kindé az halálnak bíroclal-
ma vala, tudni illik, az ördögöt. *Megént*
1. Cor. 4. 4. Az hitetleneknek elméje-
ket ez világnak Istene meg-vakította,
hogy a' Christus Evangyéliomának vilá-
gossága ne félmyék nékik.

V. Hogy örök kárhozat alá vetette-
nek. *Gal. 3. 10.* Valakik a' törvény
cselekedetéből vadnak, azok alat vadnak.
Mest meg vagyon írva: Atkozot valaki
meg-nem marad mind azokban, a' me-
lyek meg-irattak a' törvénynek könyvé-
ben, hogy azokat cselekedgye. *Ísmét*
Rom. 5. 18. Míképpen egy esetinek álta-
la az ítélet, véték minden embereknek
kárhozatyokra eláradot: azonképpen az
egy megigazulásnak általa a' jótetemény
minden emberekre eláradott. Életnek
megigazítására.

III. FUNDAMENTUM.

A' Christusról.

K. Vagyone azért valami olly ut, s' ez-
köz a' mely által ez rettenetes állapotból
ki-szabadulhas!

E. A' J'esus Christus, az Istennek
amaz

III. FUNDAMENTUM.

amazz örökké való fia emberé lévén az ő halála által a' keresztfán, és igazsága által mindeneket tellyesé és tökéletessé, még pedig egyedül, valamik az emberi nemzetnek válfágára tartoznak vala, véghez vitt.

1. *Hogy a' Jesus Christus Istenek ő-örökké való fia légyen.* Nyilván nagyon. *Joh. 1. 14.* Az az Ige testé lőtt, és lakozót mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, úgy mint az Atyák egyetlen egy szülőttinek dicsőségét,) tellyes léven kegyelemvel és igazsággal.

II. *Hogy emberre lőtt.*

Hebr. 2. 16. Nem az Angyaloknak természetit vőtted fel, hanem az A'brahámnak maguát vőtte fel. *Ismét Rom. 9. 5.* A' Christtus az Atyák közül való test szerint, ki mindeneknek felőtte örökké áldandó Isten.

III. *Hogy az ő halála által a' kereszt fán,*

Esa. 53. 5. ő Megsebesitetet a' mi álnokságinkért, megrontatot a' mi bűneinkért; a' mi békekeségünknek veresége vagy az ő rajta, és az ő sebeitől gyógyultunk meg. *Ismét 1. Pet. 2. 24.* Ki a' mi bűneinket hordozta az ő testében az fán

III. FUNDAMENTUM.

az fán, hogy az bűnnek meghalván él nének az igazságnak, kinek lebeivel gyógyultunk meg.

IV. *És az ő igazsága által.*

Rom. 5. 19. Míképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösök. Istenék: azonképpen egynek engedelmesége által sokan igazak lesznek. *Ismét 2. Cor. 5. 21.* Az Isten azt, a' ki bünt nem ismért, téve bűnne, hogy mi lennénk Istennek igazsága ő benne.

V. *Hogy tellyesén és tökéletesen.*

Hebr. 7. 25. Minekokaért megis tartatya tökéletesen azokat, a' kik ő általa járulnak Istenhez, mert mindenkor él hogy esedezzek ő érettek.

VI. *Még pedig egyedül.*

Act 4. 12. Ninczen senkiben másban idvőtség: és nem, adatott emberek között az ég alatt más név, melly által kelene megtartatnunk.

VII. *Mindeneket, valamik az emberi nemnek válfágára tartoztak, véghez vitt.*

1. *Joh. 2. 2.* És ő a' mi bűneinkért engesztelő áldozat, nem csak a' mi bűneinkért pedig, hanem mind az egész világnak bűneitért.

IV.

IV. FUNDAMENTUM

IV. FUNDAMENTUM

Az hitről.

K. Miképpen részesülhetez pedig az Christussal és minden ő jótéteményivel hogy azokkal hasonlóan élhes?

F. Hiszem azt az embert, a' ki igazán töredelmes szívvel vagyon, és a' Christust minden ő érdemével és jótéteményivel együtt hitivel megfogja, és magához oltatolja, az Istennek színe előtt megigazítottnak és megfűzetettnek.

I. Hogy a' töredelmes és megalázott szívű ember.

Ésa. 57. 15. Ezt mondgya az magolságos és ditsőséges, ki örökké valóságban lakozik, és a' kinek neve szent: magolságban és szenthelyen lakom. és a' töredelmes alázatos szívű emberrel-is, hogy megleveveniczem az alázatosoknak lelkeit, és megélelsem a' töredelmeseleknek szívöket. *Ísmét Psal. 51. 19* Az Isten előtt kedvesáldozatok a' töredelmes lélek, a' töredelmes és keserves szívet, Isten, nem utáld meg.

II. Egyedül csak hittel.

Marc. 5. 36. Jézus pedig mihelt ez be-
szédet

IV. FUNDAMENTUM

szédet hallotta volna, a' mellyet mondanak vala, monda a' gyülekezetet fejedelmének: Ne fély, csak hídgy. *Ísmét Num. 21. 9.* Móses ércből öntött Ki-gyót csinála, mellyet jegyül főlemelé, és valamikorvalakit azki-gyó megmarvala az ércből öntött kígyóra tekintven, meg jögyul vala. *Megint Job. 3. 14. És 15.* Miképpen felemlte Móses a' kígyót a' Puszta-ban aképpen felkell magasztaltatni az embernek fiának, hogy valaki hiszen ő benne elnevelszzen, hanem örök életet végyen.

III. Ki a' Christust minden ő jótéteményivel együtt megfogja és magához kapcsolja.

Joh. 1. 12. Valakik ötétt bévük, ada azoknak illy méltó fágót, hogy Istennek fiai lennének, tudni illik azoknak, a' kik az ő nevében hisznek. *Ísmét Joh. 6. 35.* Monda Jézus; Én vagyok azéletnek kenyere, az ki énhozzám jő, semmiképpen meg nem éhezik, és a' ki hiszen én benem soka meg nem szomjuhozik.

IV. Megigazítatot az Isten előtt.

Rom. 4. 3. Mert mit mond az Irás? Hűn ugymond, A'brabám Istennek, és tulajdinita-

V. FUNDAMENTUM.

donittaték néki igazságára. *Ísmét 7. 6. seg.*
Mint a' Dávid's bódognak módgya az ol-
lyan embert, kit Isten igaznak tulajdonit
tlelekedet nélkül, mondván; Bódógok a'
kiknek megbottátattak az ő hamiságok,
és a' kiknek elfedeztettek az ő bűnök.

V. E's megfekteltett,

Act. 15. 9. Semmi külömbséget nem
tött mi köztünk és azok között, megtiz-
títván azoknak sziveket hit által. *Ísmét 1.*
Cor. 1. 7. 30. Istenről vadtok ti az Jé-
sus Christusban, ki lött mi nekünk Isten-
ről bölcsesség, igazság, szentég és váltáság.

V. FUNDAMENTUM

Az hitnek kereléséről

K. Miczoda eszközök kívántatnak
annak az hitnek kerelésére?

E. Az az hit csak az Iste igéjének pre-
dikálalásából származik, és naponkint azzal
egygyűt nevekedik és öregből, és a' Sá-
cramentumoknak kiszolgáltatása s' a' kö-
nyörgés által is.

1. Az hit az Isten igéjének hirdetésé-
ből származik, és az által neve-
kedik.

Rom. 10. 14. Mí módon híznak abbá,
a' ki felől nem hallándanak? mí módon
hallanak

V FUNDAMENTUM

hallanak pedig predikallo nélkül?
Ísmét Prov. 29. 18. Mikor ninczen a'
látás, tudni illik az Isten igéinek hirdeté-
se, a' nép megfosztatik, tudni illik az I-
stennek általmazásától: a' ki pedig megtar-
tya az törvényt, bódóg az. *Megint. Hof.*
4. 6. Elvélsz az én népem tudomány
nélkül. mivel hogy megvetted az igaz
tudománt, énis megvetted tégedet, hogy
Papom ne légy énnekem, és mivel hogy
a' te Istenednek törvényéről elfelethesz-
tél, énis elfelethetkezem a' te fiaidról.

II. E's még az Sacramentumok- nak kiszolgáltatásában is.

Rom. 4. 11. & 12. Az környűlmetél-
kedésnek jelét vötte, a' környűlmetélke-
detlenfégbé való hitnek igazságának meg-
peczeltésére, hogy mindeneknek kik a'
környűlmetélkedetlenségben hinnének
lenne atyok, hogy azoknak is tulajdo-
nitasék az igazság; azoknak is tudni illik,
a' kik nem csak környűlmetélkednek, ha-
nem követik az Abrahámnak környűl-
metélkedetlenségben való nyomdokát.
Ísmét 1. Cor. 10. 7. 1. & seg. Nem a-
karom pedig hogy ezt ne tudgyátok, a-
tyámfiai, hogy a' mi atyáink mindnyájan

amaz

VI. FUNDAMENTUM

Ideit sub mi-
nisterio Mo-
sis. Pro Ba-
ptismo eis fuit
profectio il-
la sub nube
et per mare

amaz köd alá vóltanak, és mindnyájan a'
tengeren által mentenek, és mindnyá-
jan Mósesben megkeresztelkedtenek,
a ködben és a' tengerben

III. És a' könyörgés által.

Act. 2. 21. És lézen az, hogy minden
valaki az Urnak nevéet segitlégül hívánd-
gya, megtartatik.

VI. FUNDAMENTUM.

Az embernek halálaután való álla-
patjáról.

K. Még valaha micsoda állapotja lé-
ben minden embereknek az halál után?

F. Feltámadnak az önnön tulajdon tel-
tekben minden emberek az utolsó itélet-
re: de úgy hogy az itélet meg lévén az
hívek és az válastottak mindnyájan az I-
stennek országát öröklégül elbirják: az
hűtellenek, megvetettek pedig a' Pokol-
ban az ördöggel és annak angyalival mind
örökké gyötörödszenek.

I. Minden emberek az önnön tu-
lajdon testekben támadnak fel.

Joh. 5. 28. Ne tsudálljátok ezt: mert
elű az ora, melyen mindenek
porlóban

VI. FUNDAMENTUM

porlóban vadnak, hallják az ő szavát. x.
29. És a' kik jót czelekedtenek feltá-
madnak az életre, a' kik pedig gonost
czelekedtenek az kárhozatra támadnak
fel.

II. Az utolsó itéletről

Ecclef. 12. 16. Minden czelekedtet
az Isten ítélete elő hoz, minden titkos
dologgal, akár jó akár gonoz legyen az.
Ismét Matt. 12. 36. Mondom néktek,
akármi hívólkodó beszédet szólnak az
emberek, fizámot adnak arról az itélet-
nek napján.

III. Minden válastottak az itélet elvégeztetvén, etc.

2. Pet. 2. 7 A' gonoz és bujálkodó é-
letű emberekkel való njájaskodásnak mi-
atta elfáradot Lóthot megszabadította,
x. 9. tugya az Ur az híveket a' kísértet-
ből megszabadítani. Ismét Ezech. 9. 4.
E's monda az Ur ő néki, menyáttal az
város közepén, tudni illik Jerusalemkö-
zepin, és jegyez egy thau bötüt az fér-
fiaknak homlokokra, kik nyögnek és kiál-
tanak mind azokért az utalotolságokért,
mellyek annak közepette lésznek

IV. Birangják az Istennek országát.

B

Math. 25.

VI. FUNDAMENTUM

Matt. 25. 34. Akkor azt mondja a' király azoknak, kik az ő jób heze felől lélsznek, Jertekel atjámna'k áldottai birtok az országot, mely készitett nektek világ fundamentumának felvetéséről fogva.

V. Az hitetlen megvetettek pedig az Gehennában örökké gyötrődnek az ördöggel és az ő angyalival együtt.

Ibid. v. 41. Akkor azt mondja azoknak-is kik az ő bal kezefelől lélsznek, Atkoztak mennyeteket én tölem az örök tűzre, mely készitett az ördögnek és az ő angyalának.

Ezeknek az hat Fundamentumoknak bőveb magyarázatja.

Az I. FUNDAMENTUM-nak magyarázatja.

K. *Miczoda az Isten?*

F. Az Isten lélek, vagy lelki bölcs, szent, örökkévaló és véghetetlen állat.

1 Ioh. 4. 24

Honnét tudod bizonyosan hogy legyen valamely ilyen Isten?

A' Szentírásnak nyilvánvaló bizonyítási után, az okosságtól vétetet okokis

I. FUNDAMENTUM.

kok-is azt nyilván megmutatják.

Mellyik azért az az ok, a' mely tégedet legelőször indit arra, hogy Istent lenni higgy?

Va lame'ngyszer a' világnak ez csudálatos alkotmányát és épületit nézem és gondolom mindannyiszor az én elmém nekem sugallja s' azt dictálja, hogy ez le maga ő magát eképpen nem alkothatta, se valamely ebben levő semmi teremtetet állat: az honnét, hogy ennek Isten lége' teremtdje és építő mestere, szükségképpen következik. Nem de nem így vagyoné ez, hogy, ha te valamely idegen földre mennél, és ott magass, jeles épületeket látnál, semmi élő állatot pedig madarakon és vadakon hívul nem, ottan az a' gondolat ötlenek elmédben, nyilván nem az madaraktól sem az vadaktól készitellenek ezek az épületek, te magadban, né azt itélnéd a' mit mondok, Aristip. Perh. in Capibus de Divin. pus: ki mikor hajdan eggy' némű némű puzta helyre ment volna, és ott kéreks' meg három szegű formákat, és több a' félleket látat volna az fővenyibe írva, azt itélé hogy ott valaki volt a' ki mind azokat czeledte?

I. FUNDAMENTUM.

Mellyik pedig a' második indítóok?
 Rom. 2. 15. Az énén magam lelkeim ismereti
 mert ez a' földön mint egyi Isten
 heljet vagy on, a' melly avagy csak ab-
 ból megtetrik, hogy, senki mind az
 emberek közöttis ninczen, a' kit ha vala-
 mi nagy gonfátgot czelekedik, ugymint
 ha embert öl, paráználkodik, három lást
 szól, és hasonlótot mivel, ámbár, senki
 azt ne tudgyais, az a' tselekedet ne fur-
 dalná, és ez az ő íráseben az Pokolnak né-
 mü némü gyötrelmét hogy néézzené: és
 a' ki ne félne, hogy azt ki ne nyilatkoztat-
 sák még az égbi madarak is egyült; amely
 elég ok annak megmutatására, hogy I-
 sten légyen, a' kinek, törvényi séki előt
 még valaha minden és mindenik mi cze-
 lekedetinkről ízámot adunk.

Hány az Isten?

Egynél, több Istenek ninczenek 1. Cor.

1. 8. Egy az Isten.

*Miképpen gondolod azért temagadban
 azt az egyi Istent?*

Deut. 4. 16. Nem valami hasonlatosság által gondo-
 lom az Istent mint az ostoba és értetlen
 köffég, a' ki az menyben élni öreg ember
 képeben gondolja az Istent, hanem az én
 elmém

I. FUNDAMENTUM.

elmémnek ízömei eleiben terjestem az
 ő tulajdonlágát és munkait, és azokból
 megismerem őtet.

Amos. 4. 13.

*Mellyek az ő kiváltképpenn való tu-
 lajdonfagi?*

Először az Isten mindenkben bölcz, Job. 9. 4. &c.
 az az, jól és tökéletesen elmér és éít 12. 13.
 mindeneket, és azoknak okait jól láttja,
 s' tudja. *Továbbá, szent:* a' mely a - Efa. 6. 3.
 vagy csak onnét megtetrik, hogy ő tel- Exo. 20. 5. 6.
 jességgel igaz és igazalmas az ő terem-
 tetállatihoz. *Annak, örökkévaló is kez-* Efa. 4. 14.
detnélkül és végnélkül való. Végrezte
végzetlen, azért mert minden helye- Pl. 139. 8.
ken és mindenütt jelen vagy on és hogy 9.
Az hatalomval bír akarminék megzele- Deut. 10. 17
kedetire. Job. 9. 4.

*Mellyek pedig azok az Istennek
 munkai?*

Az világnak és mindenknek teremlése, Pl. 33. 6.
 valamik abban vádnak, és azoknak
 megtartásais az ő kiváltképpenn való gon-
 gyaviselelése által.

Math. 10. 30.

Prov. 26. 33

*Honnét tudod hogy az Isten kit kit min-
 dent valami ex világon vagy on, az ő ki-
 váltképpenn való és czudálatos gondvi-
 seléséből igazgasson és kiszolgáltatassó?*

II. FUNDAMENTUM.

Azt, hogy elhalgassam ászent Irást, a' fzem látomásból és a' dolgoknak megki-
firtetésből megtapasztalom: mert az étel,
ital és öltözet, ugymint a' mellyekben se-
élet se meglegés ninczen, semmikeppen
az embernek életet nem táplálhatnak, ha
Istennek valami kiválképpen való gond-
viselelése nem volna, a' melly azokba ol-
lyan erőt s' hatalmat ad.

*Miképpen s' miben különböztetik
meg ez az egyi Isten?*

Három szömjékben megkülömbözte-
tik az *Atyában* tudni illik, ki öröktől -
fogva szülte a' *Fiat*: a' *Füben*, ki az *Atjá-*
tól születet: és a' *Szenlélekben*, ki az
Atyától és a' *Füától* származik.

A' II. Fundamentumnak
magyarázattja.

K. Mennyünk továbbá az emberre. F-
löször is azért kinek kinek mind ember-
nek miczoda állapadtja legyen a' ter-
mészettől, azt mond meg.

F. Minden ember természet szerint,
meghólt a' bűndökben, és a' bűdös dög-
höz, vagy az koporsóban fekvő meg-
rothadt holt testhez hasonló, kivált-
képpen

II. FUNDAMENTUM

képpen azért, hogy kiki a' természetből
az bűnnek magvát az önnön kebelében
viseleli.

Miczoda az bűn?

A' törvénjnek minden megfontála, bűn
mégcsak a' legkisebbfogjatközsis mind
azokban a' dolgokban, a' mellyeket tö-
lünk az Istennek törvényt kíván.

Hány nemei vadnak a' bűnnek?

A' bűn vagy a' természetnek megveise-
lé, vagy más egyéb akármigonoz csele-
kedet, a' mely abból támad és származik,
mint annak gyümölcze.

*Kikben vajjon pedig az a' természet-
nek megromlása?*

Eggs minden emberekben, az egy Chri-
stustól megvalva

*Mellyik részében vagyon azért az
embernek az a' romlóság?*

Mindenik részében, testében tudni illik
és a' lelkében: mert az hasonló a' bűr
pokolsághoz, a' mely az főnékteteitől
fogva, egész az embernek talpáig leszáll
és a' testet befoglalja.

*Demint s, hogy veztenek meg ezek az
embernek részei, azt mutasd meg.*

Lev. 26. 16.

1. Joh. 5. 7.
Matt. 3. 26. 17

Joh. 15. 26.

1. Joh. 3. 4.
Rom. 7. 7.
Gal. 3. 10.

Colof. 3. 9.
Psal. 51. 5

Rom. 3. 10.

Gen. 6. 5.
Thel 5. 23.

Eph. 2. 1.
1. Tim. 5. 6.

II. FUNDAMENTUM.

1. Cor. 2. 14.
Eph. 4. 18.
Rom. 2. 15.
Ela. 57. 20.
Phil. 2. 13.
Iob. 15. 16.
Rom. 6. 19.

Elsőben is, az elmében semmi nincs egyéb hanem tudatlanság és vaklág a' mennyei dolgokban. Továbbá, a' lelki ismeret megtörtőztet: mert mindenkor retteg vagy a' bűnért, avagy a' belső vádlásokért és ijesztéseikért gyötörődik. Annakfelőle, az embernek akaratjais gonosz s' nemis egyébre hanem csak a' gonoszra hajol, és azt akarja. Negyzet, a' szűnek indulati és kívánságais, ugymint a' szeretet, öröm, reménység, kívánságok, örökké inkább a' gonoszra mint a' jora ingereltetnek. Végszetre, a' testnek tagai fogétk az elmét, mint a' mellyek ennek eszközi, és a' bűn tételre önéki szolgálnak.

Mellyek azok a' gonosz czelekedetek, a' mellyeket annak a' természet/zerint való romlásnak gyűmölcszeinek nevez?

Gen. 6. 5.
1. Chor. 21.
L. Act. 5. 3.
Luc. 6. 45.

Az elmének gonosz gondolati a' mellyekavagy magának az embernek itéletiből származnak, vagy az ördögnek sugallásából: annakfelelte a' gonosz indulatok és kizelések, a' mellyek a' szűben léznek: az honnét oztáminde némű gonoz belzédek és czelekedetek léznek.

B 4 Honnan

II. FUNDAMENTUM.

Honnan vagyon azért az a' gonosz, hogy minden emberek bűnösök és megvertének?

Gen. 2. 17.
Rom. 5. 12.
18. 19.

Annak oka az mi első atjánknak A' dának hihetetlenége és engedetlenége, ki minnek utánna a' megtiltot gyűmölcsből lèvek, mind magát, mind minket maradékit a' bűnbe ejté, nemkülömben mint valamely nagy hatalmas Ur ki az ő királya ellen nagy gonolságot czelekedik, ugymint árulást, nem csak magának árt, hanem az ő egész nemzetiségét is meggyalázza, és akképpen minden maradékit gyalázatba keveri.

Miczdoda hátra követhetjük pedig az embernek az ő bűneiből?

Az tudni illik, hogy az ő tellyes életinek foljában, az ő életinek végén, sőt az élet utánis kénszeritelsék az Istennek általá vettetni.

Miczdoda azért az Istennek áltá ebben az életben?

Deut. 28. 1.
21. 22. 27. 65.
67.

A' testben betegségek és erőtlenlégek, és minden némű fájdalma és kének: a' lélekben pedig homály és vaklág, a' szűnek keménylége, a' lelki ísméretnek télelmi: jószáginkban bántások és azoknak el-

II. FUNDAMENTUM.

nak elvezetése: hirtünkben nevünk-
bő gyalázat, a Sátánnak az sötétség fe-
jedelminek zalzolja alátvaló szolgálat.

Miczo-da pedig az a' szolgálat?

Heb. 2. 14.

Middön az ördögnek szolgája és rabja. Iött
az ember, és a pókkólbeli ellenléghez
mint Istenhez megbódolt.

2. Cor. 4. 4

Honnét tudhatta azért bizonyosan meg
az ember hogy a'Satán ö' Istenje vagyne?
Onnét nyilván megtapasztaltattja: Ha
enged önéki az ö' szívében, és külső cze-
lekedetivel és az ö' mindennapi társalko-
dásával megmutattja.

Luc. 11. 21.

Eph. 2. 2.

De azt a' szolgálatot honnét aránz-
hattjameg az ember?

Ioh. 8. 44.

2. Ioh. 3. 8.

Ha gyönyörködik a' gonoz indulatok-
ban, a' melljeket az ö' szívében indit a'
Sátán, és az ördögnek kívánságát tel-
jesíti.

*Miczo-da pedig az Istennek átka az
életnek végekor?*

Rom. 5. 12.

& 6. 7. 23.

Az halál, melly a' léleknek és a' testnek
egymástól való elválása.

De ez életnek utánna oztán miczo-
da azok vagyon?

Gal. 3. 10.

Rom. 3. 20

Matth. 1. 12.

Örökkévaló hárboszt az Gebennában.
a' melljet minden ember megérdemlet, és
annak -

III. FUNDAMENTUM.

annakokéért kinek kinek attól félni méltó:
minttízinte az ö gonofságban találta-
tot áruló fél, hogy vagy felne akasztassék
vagy négygyé ne vágassék.

Az III. Fundamentumnak
magjaraázattja.

K. Mivelhogy a'bánnak örök hárho-
zat földgja, az embernek minden te-
remtet állatok közt is leg nyomorultab-
nak es, elvetetlebbnek kel lenni, úgy an-
njira hogy még az ebnek vagy akarmi
fercnek is jób állapotja legyen, mint
a' melljeknek halálok után minden nyo-
morúságok megszűnik, holott az em-
bernek leg nagjób nyavalyásága még
eztán halála után kezdetik

F. Nyilván úgy volna a' dolog ha az
váltfágnak orvolsága kezünknel nem vol-
na. De az Isten az ö kegyelmességét meg-
mutatá az emberi nemzetnek megvál-
tót adván s, álitván.

Miczo-da azért annak neve?

Neveztetik Jésus Christusnak.

Miczo-da aza' Jésus Christus?

Az Istennek örökkévaló fia, ki gaz em-
berté lött, és az emberekhez minde-
nekben, még az erőtlenségben is, egye-
dül a'

Matth. 1. 21.

Heb. 2. 16.

Ioh. 1. 14.

Heb. 5. 17.

Mar. 11. 12.

III. FUNAMENTUM.

Heb. 4. 15. dől a' bűntől megválva, halonlatos.

Miképpen születelhetet s, lehetet bűnnélkül emberre?

Matt. 1. 7. 8

Fogantatott a' szűznek méhében, és az ő fogantatásában az szent Lélek által megszenteltetett volt.

Miért kellett pedig a' mi Megváltónknak és Megtartónknak igaz Istennek és igaz embernek lenni?

1. Tim. 2. 5. 6.

Igaz embernek kellett ő néki lenni mert ember vétkezett vala, és annakokéért embernek is kellett meghalni a' bűnhéért, hogy megszűnnék és csendesedjenék az Istennek haragja. Igaz Istennek pedig ő néki azért kellett lenni, hogy az emberiséget segíthetné és meggyámolíthatná, az halálnak meggyőződésre és eltorlódásra.

Mellyek továbbá az Christushnak tisztei, a' mellyek ötlet tökéletes Megváltóvá téstik?

Pap Proféta és Király
Miért Pap?

Hogy meg szerezhetné és véghez vihethetné az emberi nemzetnek válttságának eszközeit.

Miképpen szorítkoztam meg s, vitte véghez azokat az válttságok eszközzeit?
Kétkép-

Pl 110. 4.
Deut. 18. 18.
Luc. 4. 16.
Pl 45. 7.
Luc. 1. 33

III. FUNDAMENTUM.

Kétképpen: először az ő elégtételivel az embereknek bűnhéért; oxtan az ő ctedezése által.

Miképpen tőt pedig elégat az ő Atjának a' mi bűneinkért?

Két uton: először áldozat tétellel; másodsz. a' törvenjnek tökéletes betöltésével.

Mellyik pedig az az áldozat?

Maga az Christus, a' menyiben testből és lélekből álló igaz ember.

Mellyik az oltár?

A' Christus, a' menyibe Isten, az oltár, a' melljem önön magát megáldozta.

Kicxoda az Pap?

Nem más senki, hanem egyedül a' Christus, még pedig mind Istenlége, mind emberlége szerint.

Hányszor áldozta meg ő magát?

Csak egyszer.

Micxoda halált szenvedet azért, mi-nek utánna magát áldozatul adta?

Kereztnek halálát és azt kiválthéppen, való módon: mert a' testnek és léleknek elválása körül, a' Pokolnakis kénjait és

gyötrelmét érzetre az Istennek teljes haragjának, a' melljet az mi bűneinkel mi érdemletlünk vala, terhe reája rakattatván,

Micxoda

Heb. 9. 28.

Luc. 22. 44.
Apoc. 10. 15.

Apoc. 8. 7. 3.

Heb. 5. 5 & 6.
Cap. 10. 12.

Matt. 20. 18
Heb. 7. 15. 16

Ela. 53. 19.

III. FUNDAMENTUM.

Micsoda pedig hazna az ő áldozattjának?

Heb 9. v. 26.

Az által megszendefedet az Istennek haragja.

A vagy s, annakokért a' Christushoz szenvetése, a' mely csak ideig tartot, az őök kárhozatnak ellene állatotte, és az Istennek haragját megengyhithetteje?

Act. 20. 28

2. Cor. 5. 19.

Nyilván úgy: azért, mert midőn a' Christus szenvetet, maga az Isten szenvetet, noha nem az ő Istenféglében, a' mely bizony nagyobb, mintha mind az egész világon levő emberek szenvetennek volna.

Mellyik pedig az az elégtételnek második útja?

A' törvénynek teljes és tökéletes betöltése.

Hogy töltötte be azért a' Christus az törvényt?

1. Cor. 1. 30.

Az ő tökéletes igazságával a' mely két részeket foglal magába, mellyekközül első az ő emberi természetinek tisztasága és szentlége a' másik pedig az ő engedelmesége mind azoknak a' dolgoknak betöltésében, a' mellyeket az Isten

2. Cor. 5. 21.

Rom. 5. 19

III. FUNDAMENTUM.

az Istennek törvénye kíván.

Mint viñe legyen véghez a' Christus az ő elégtételét, megmondad: miképpen esedezzek is, mond meg immar?

Egyedül ő törekedik és eledez k mindenkor éreltünk az Atjánál az egekben, Rom. 8. 34. ő nála kedvesekké téven az híveket, 1. Pet. 2. 5. és azoknak minden imádlágokat, rájok ruházván az ő elégtételnek érdemét.

Miért Profeta az Christus?

Hogy kinyilatkoztatása és megjelenése az 8 Anja szentegyházának az idővségnek útját és eszközeit, a' mellyet czelekeszik mind külsőképpen az ő igéjének hirdetése által, mind belsőképpen a' Szent léleknek megvilágosítása és fugalata által.

Act. 10. 33.

Iob. 6. 45.

Miért pedig Királyis?

Hogy mindazokat ezelőb elő számlált idővségnek eszközeit bőven osztogathatná és ajándékozhatná.

Esa. 9. 7.

Eph. 4. 8.

Hogy hogy mutatja pedig meg magát Királynak lenni?

Azzal, hogy, midőn megholt és eltemtetet, földámadot: a' koporsóból, az ő megholt testét meglevenítte, felment az egekben, és megmottis az ő Atjának jobján

Act. 2. v. 31.

1. Cor. 15. 20.

IV. FUNDAMENTUM.

Eph. 2. 10. Jóbján ül, tökéletes dicőféleggel és méltósággal felruháztatván az eg kben,
Má'issal továbbá mivel bizonyítja még
hog' ő király lé'g'yan?

Esa. 9. 7. & 30. 1. 20. Azzal, hogy szűnetlen az ő Lelkinek Isteni hatalmával az ő szolgáit vezérli és igazgatja, és ezt czelekefszi az ő Igéjefzerént.

De ex a' bódog király miczoda embe-
reknek oxtogatja mindazokat az
időse'geknek exkőzeit?

Mat. 20. 16. Mindenekei ajánl ugyan azokkal: és e-
lég'legese'k is nyilván az egész emberi
Ioh. 1. 11. 12. nemzetnek üdvözíté'sre: de azért mind
1. Ioh. 2. 2. njájan azok által nem tartatnak meg, azért
hog' hitel nem akarják venni azokat.

A' IV. Fundamentumnak
magyarázattja.

K. Miczoda az hűt?

Ioh. 1. 11. & 6. 1. 35. F. Az hűt az Istennek czudálatos aján-
Gál. 3. 26. déka a' mellyel az ember megfogja a z
Col. 2. 11. Christust és az ő jótéteményit, és azokat
magájé'vá té'szi.

Miképpen lehet az hog' magájé' té'sze,
az ember a' Christust, holot ő még it-
ez földön lakik, a' Christus pedig az
égben vagyon? Aza'

IV. FUNDAMENTUM.

Az, a' szűnek bizonyossá tétele által lé'sz, 2. Tim. 1. 12.
mikor tudni illik az ember bizonyos a' Rom. 6. 16.
Szentlélek által az Istennek hozzá való
szereteti felől és az ő bűnei nek boozá-
nattjában megnyugszik s, nem heres.

Hog' hogy palántáltatik annakokáért
az igaz hűt az emberben
az Istenből?

Először azoknak szívüket elkészíti, hog'
az ő hitét bevehessék: továbbá, az hi- Ezech. 11.
tet is czelekefszi s, szerzi ő bennük. 1. 19.

Mimódon készíttel pedig az Isten az
emreknek szívüket?

Azoknak megtöré'sével, szinten úgy mint
ha ki valamely kemény kővet megtörne,
apróra rontaná a' mely akkor lé'szen, mi- Ezech. 11. 19.
kor őket megalázza az Isten.

De miképpen alaxxa meg az Isten az
embért?

Mikor az emberben az ő bűneinek meg Hof. 6. 1. 11.
esméretit szörzi, és azokért való szűbéli
bánatott.

Mimódon lé'szen a' bűnöknek esméreté's?
A' törvény által a' melynek summája va-
gjon az Istennek tizparanczolatjában.

Hány törvényekből esmérhetem azért
meg a' bűnököt én magamban?

Azok tizen vadnak.

Melly

Rom. 3. 20.
& 7. 1. 7.

IV. FUNDAMENTUM

Mellyik az első?

- I. Paranczolat. Mikor azt a' mi nem Isteni a' te szivedben Istennek tartod és állatod, midőn azt inkább féled és szereted és nagyobb igazság al tixteled, mint amax igaz Istent.

II. *Mellyik a' második?*

Az hamis Istenneknek tixteleti: vagy még az igaz Istennek is hamis és költött tixteletelvaló tixteleti.

Mellyik az harmadik?

- III. Az Istennek megutálása vagy meg nem bocsúlása; a' mely az ő nevével, igéjével és munkáival való gonoszul élés.

IV. *Mellyik a' negyedik?*

A' Szombatnak megrontása: midőn ember a' rendszerént való hiatalnak munkáit czelekezzi, sőt még a' testét is, a' léleknek pedig munkáit hátra hagyja.

V. *Mellyik pedig az hat utolsó?*

- VI. Minden valamivel felebarátunknak tixtisége megbántodhatik: ílmét az élet, szüzesség, jószág, his név ámbár czupa csak szübbeli gondolatokból, minden jóváhagyás és akarat nélkül legyen is az.

IX.

X.

Mit nevesz továbbá bűnőhért való busongás

IV. FUNDAMENTUM.

songásnak és bánatnak?

Midőn az ember az ő lelki ismeretiben valamely, vagy csak legkisebbik véteket is az Isten haragjának keményezéséből valóban meg átközik és keseredik, úgyanyira hogy ő magára nézve teljességgel kétségbeesék; és megvallja azt hogy orczapirulást és gyalázatot érdemelt. *Act. 2. 37. Luc. 15. 18.*
Miképpen szörzi pedig az Isten azt a' bánatot? *1. Tim. 1. 15.*

A' törvénynek amax iszonyú és retentetes átkával.

Mellyik annaokéért az az átok?

Valaki avagy csak egyiket ezek közül a' Paranczolatok közül által hágándgya, ha szintén csak egyet czelekezzi is azt, teljes ő életének foljálában, ámbár csak gondolatiban, teljességgel ennek az átoknak alája vetetet és kétszen az örök kárhozatnak veszedelmire vitetik. *Gal 3. 10.*

Eképpen azért az emberoknak szíveit elkészítvén, mi módon palántálja azokba az Isten az hitet?

Nemü nemü belső indulatoknak munkálkodása által ezeknek szívekben, a' mellyek mintegy magok, az honnét hiány és származik az hit.

IV. FUNDAMENTUM

Mellyik azért azok közül az első?

Matt. 1. 18. Midőn az ember az ő bűnének teljes terhitől megnyomattatván és azok alatt elfáradván, érti és megvallja azt, hogy ő néki a' Christusra szükségé legyen.

Mellyik a' második?

Ioh. 7. 37. Efa. 55. 11. Mikor az ő teljes szívénél kívánságából kíván részesülni a' Christussal és minden ő érdemével.

Mellyik azért az harmadik?

Hebr. 4. 16. Mikor a' törvénynek ifzonyú és rettenetes sententiajától a' kegyelemnek székéhez folyamodik.

Miképpen lépzen pedig az?

Luc. 15. 7. 18, 19. Matt. 15. 22. Act. 8. 22. Segítségül hivaless, mikor tudni illik valóban és buzgólagosan hívjuk segítségül az Istent bűneinknek bocsánattja felől, még pedig ollj nagy áhatatossággal, hogy mind addig is a' könyörgéstől meg nem szűnünk, miglen a' mi lelkünknek kívánságait meg nem nyerjük.

Mi következik azért végrezetre innét?

Iob. 33. 26. Efa. 65. 7. 24. Rom. 1. 17. Efa. 42. 3. Az Isten oltán az ő irgalmasságából ingyenváló ígéreti szerint a' nyavalyás bűnöst bizonyossá teszi az ő ketelkedésnélküli való szerzeteti felől, a' mellyel szerez-

ti ötöt

IV. FUNDAMENTUM,

ti ötöt a' Christusban: a' mellybizonyosság igaz és elő hűt.

Avagy ő az igaz hűtnek ninczeneké gradiczi és külömböző mértéke?

Igenis.

Mellyik azért legkisebbik mértéke az hitnek, a' melly mindazáltal föltalálthatatik az emberben?

Midőn az ember, a' ki töredelmes és megalázott lélekkel legyen, az ő hűtinek erőtelességéért meg nem éri ő magában azt a' bűnöknek megboczáttlásának bizonyosságát, mindazáltal nyilván ellidte hogy, még azok ugyan megboczáttalhatnak, és annakoháért, hogy néki azok megboczáttalsanak, valóban áhittatossan kívánnja az Istentől ő magában.

Honnet tudod annakoháért azt hogy az embernek legyen hűti?

A' könyörgések és kívánások, azok bizonylági a' léleknek, a' kinek tulajdonna az, hogy mi bennünk a' mennyi dolgoknak kívánását és kérését fölindica, és megmondhatatlan sokazodásokkal ösztönöze a' szívét az Isten kegyelmének és irgalmasságának kérésire a' Christusban

Matt. 17. 20.
Luc. 17. 50

Rom. 8. 9. 26.
Gal. 4. 6.

IV. FUNDAMENTUM.

Istusban. Azhol pedig a' Ch'istunak lelke
vagyon, ott lakik magais a' Christus: az
hol pedig a' Christus lakit ott igaz hit is
vagyon, ha szintén erőtelens az.

Mellyik az hitnek legnagyobb mértéke?
Mídon az ember napjonként nevedhén
az hitben, annyira épül, hogy az Isten-
nek hozzá való szeretetifől, a' Chri-
stusban, és az ő bűncinek bocsánattja-
fól, teljlesen bizonyos.

Mikor jut annakháért a' kegyes szívű
erre a' telyes és tökéletes bizo-
nyosságra?

2. Tim. 4.
x. 7. 8.
Pl. 23. 1. feq.
Nem mingyárt kezdetiben, hanem kö-
vetkezésképpen, és üdönként, mikor
már az ember a' penitentia tartásban
forgott, és az Istennek hozzávaló bizo-
nyos szeretetit a' Christssban, gyakorta
megpróbálta: innét léfzen végtére en-
nek a' bizonyosságnak teljessége az ő
szívébő: mely oztán az hitnek igaz meg-
értelése és vattagsága.

Miczoda hasznot vészen pedig az em-
ber az ő Christusban való hitiből?
Megigazittatik az által az Istennek elöt-
te, és megfzenteltetik.

Miczoda megigazulni az Istennek előtt?
Kettőt.

Rom. 4. 7o.
& 12.

2. Cor. 1. 3o.
Act. 15. 9.

IV. FUNDAMTUM

Kettőt jegyez kiváltképpen. Először, a'
vétektől és a' bűntetéstől megmeneked-
ni: annakfel. telljelen és tökéletelen az
Istennek előtte igaznak itéltetni.

Meképpé szabadul meg az ember a' vét-
ektől és az ő bűniért való bűntetéstől?

A' Christus szenvedésének és kereszt fán
lőtt halálának általa.

Col. 1. 28.

1. Pet. 2. x. 14

Miképpen itéltetik igaznak az Isten
előtt?

A' Christus igaságának mint neki sajátul
tulajdoníthatot igaságának általa.

2. Cor. 5. x. 11.

Miczoda hasznot vészen azért innét
az embert a' ki eképpen megigazult?

Az hű ember, mint a' ki az Christus igas-
ságának érdeme által méltó az öröké-
letre, ez által fogadtatik, és semmi a-
gész vi-lágon lévő más uton nem az
Istennek széki előtt.

Rom 4. 17.

Apoc. 21. x.

17.

Avagy s, azért az jó czelekedetek nem-
tésneké meltohka minket az
örök életre!

Semmiképpen nem: mert az Isten, a' ki
merő azon igaság, több kárhozatra való
okot lel még a' mi legdrágálatosb czele-
kedetinkben is, mint idővségre válót.
Annakháért minen magunkat kárhoz-

Plal. 143. 2.

Esa. 64. 6.

IV. FUNDAMENTUM

fatnunk kel inkább a' mi jó czelekedet in-
kért, hogy semmint azok által bátron
magunknak megigazulást ígérjünk.

*Honnet tudja pedig bizonyosan még
azt az ember hogy ő megigazítatot*

az Istennek előbe?

Hogy az égbe hágjon, az Istennek titkos
tanácsának vizsgáláért, a' nem szűkség,
hanem inkább hogy a' maga szívébe szál-
jon szűkséges hogy ot szorgalmatoson
fölkerelese ha megigazult, vagy nem.

Micsoda megfzenteltetetés lenni?

Kettőt jegyez ez a' megfzenteltetés: e-
lőször, a' tulajdon természetnek rom-
lásától megtisztíttatolnak lenni; ortán,
belső igazsággal fölruházttatolnak.

*Hogy hogy tisztul azért meg az, a' ter-
metzetnek romlása s, vesztése?*

A' Christus halálának érdemével és erejé-
vel, a' melyet ember hittel megfogván
és romlottságára kötöen, jógyító ir gya-
nánt vagyon, a' mely az bűnnek mind e-
rejét megrontya és telgességgel elfogyatja,
Miképpen ruháztatik fel az ember

belső igazsággal?

A' Christus föltámadásának erejével és
hathatóságával, a' melyet ha hit által meg-
fog és

Rom. 8. 4.
1. Ioh. 3. 9.

Rom. 6. 4.
1. Petr. 4. 7.
1. 1.

Rom. 6. 7. 5. 6
Phil. 3. 10.

IV. FUNDAMENTUM.

fog és magához kapcsol, néműné má e-
géség hozó bálamom gyanánt vagyó a'
bűnbé megholt embernek, a' mellyel ő
megelenedik és uylétre föltámarztatik.

*Mellyik részében lézen azért az em-
bernek az a' megfzenteltetés?*

Mindkettőben: testében tudni illik és
lelkében.

1. Thel. 5. 23.

Mikor lézen?

Ebben az életben kezdetikel, mint a'
mellyben a' Szent lelkének csak sengéit
véstik az hivek, nemis szűnik meg éle-
tének vége előtt.

Rom. 8. 23

*Mellyek annakokért a' szentlelkének
ajándéki, a' mellyek többre minden-
kor magokat a' megfzenteltetett em-
bernek szívében kimutatják?*

A' bűnnek gyűlölete, és az igazságnak
szereteti.

Pl. 40. 9 &
101. 3.

Mi származik onnet?

Penitentia tartás, avagy életnek megjó-
bitása, a' melly semmi mem egyéb, ha-
nem a' szívnek erős és valótlagos szán-
tándéka, és araváló szorgalmatos igye-
kezeti miképpen minden bűnököt eltá-
voztathatson, és az Isten paranczolatí-
nak linéája szerint kereszttyén életét ren-
delhesse.

Pl. 49. 11.

Mi lesz

IV. FUNDAMENTUM.

*Mi lesz osztán az életnek igaz meg-
jóbításában?*

Rom. 7. 7.
19. seg.

Szűntelen való tufakodás a' minen tel-
tünknek lebes indulati ellen, az ördög-
nek ösztönözése s, izgatása és a' világnak
hitegetése ellen.

*Mi következik abból mikor már az
ember minden kísérteten és kísér-
ves nyomorúságon győzedel-
met vőtt?*

Rom. 5. 7. 3.
2. Cor. 1. 5.

Az Isten szeretetének érzése a' Christus-
ban, és áképpen a' békefénynek is, ezen
des lelki eszméretnek, és örömnének a' szent
lélekben nevelkedése.

*De onné, mikor már valamely kísér-
tetből meggyőzöttség és erőtlenség-
ből bűnbe eset, mi következik?*

2. Cor. 7. 10.
Matt. 26. 7.
75.

Az után abban lassan lassan Isten szerel-
tel való bánat támad. Így pedig azt a' bánat-
tot nevezem, mivel semmiért a' szélesvilá-
gon úgy az ember nem busong, mint
hogy az Istent oltjan irgalmas és szerel-
mes attját vétkezéssel megbántotta.

*Minémű jele legyen azért ennek
a' bánatnak?*

Ennek a' bánatnak igaz jele és bélyege
az: midőn az ő Istenhez való engedet-
lenisége

IV. FUNDAMENTUM.

lenfége miatt, akár szóval s, akár csele-
kedettel vőltis az, fel, busong és tördök
az ember, ha izintén bizonyos lehet is
benne hogy ő loka meg nem büntetö-
dik, s, ámbár se eget se femmi Poklot is
nyilván lenni ne tudgyonis.

2. Cor. 7. 7.
11.

*Mi következik osztán abból a' bá-
natból?*

Nemünemű uylagvaló penitentia tar-
tás, uy engedelmeség; vagy életnek
megjóbítása.

2. Cor. 7. 7.
11.

*Miczoa jegyekből érhetjük pedig
meg azt az életnek megjóbítását?*

Hét jegyekből: A' mellyekközül első, a'
bűnnek eltávoztatásának szorgalmatosi-
gyekezeti; másik, ő magának karhozta-
tása, és bűne boczánattának áhítatos
kévánása; harmadik magára való harag-
vás, vagy bocszronkodás az Isten paran-
czolattjának elvetegetlésiért; Negyede-
dik attól való félelem, ne hogy megint
az előbbi vétkekben esék; ötödik, annak
hogy mindenkor ezután Istennek te-
czhecsék, nagy kívánsága; hatodik arra-
való buzgótlagos indulat ő benne; hetedik
az ő megczekedet bűneiért való bűn-
tetesnek kérése. Ezek azok az életnek igaz
megjóbításának igaz és kételkedélnél-
külvaló

2. Cor. 7. 7.
11.

V. FUNDAMENTUM.

külvaló jegyei és bélyegei

Az V. Fundamentumnak magjara zattja.

K. *Microda külső erkőzökkel kell nekünk élnünk az hitnek, és minden onnét származó áldásnak ke-
re fésiben!*

Pro. 29. 7.

18.

Rom. 10. 14.

E. Az Isten igéinek prédikálással, a Sácramentomoknak kiszolgáltatásával, és a fzent Kőnyörgéssel.
Holl találhatjuk azért fel az Istennek igéit?

2. Tim. 3. 7.
16.

Ejppen az Istennek igéje, melly az idvőségre szükséges a Szent írásba vagy on foglaltatva.

Honnét tudod te azt bizonyoson, hogy a fzent Írás Istennek igéje legyen, és nem inkább emberi találmány?

Eph. 3. 20.

Abban nyilván bizonyos vagyok. Először, a fzent Léleknek belső bizonygatótélből a ki, hogy ex így legyen teljesleg az én telkemifméretivel elhitteteti: annak fel. a dolognak megpróbalásából

Heb. 4. 12.

1. Cor. 14. 25.

is a fzent Írásban az Istennek oljan erejét és hatalmát lenni tudom, hogy az, az embert meg alázza, tel-

lyel ség-

V. FUNDAMENTUM.

lyel ségel a Pokolig lenyomja, megint főlemelye, és megfelborzza a mélységéből is átet.

Microda házna vagy on az Istennek predikáltatott igéjének?

Először palántálja ugyan, azután ortán őregbíti és megtartja az hitet a vállaltottakban, a megvetetteknek pedig nagyob veszedelmekre és károhoztajokra alkalmatlóság: és az, őnen magok megvetet légiéit.

Rom. 1. 16.

2. Cor. 2. 16.

Heb. 4. 7. 2.

Miképpen kell azért halgatnunk és figyelmeznünk az Istennek igéire, hogy az hatalmas és hatható legyen bennünk a mi idvőségünknek czelekede fere?

Ehez ő fzi vel szükségesnek halgatására mennünk és teljes kedvelis kel azt halgatnunk, igaz hittel bévennünk, és magunkat ahoz megbódotatnunk: félelemmel és rettegéssel még akkor is, amikor a mi vétünk és fogyathozásink fedettetek: végezetre, a mi fzi vünknek belső rőjtőhiben illik azt elrőytenünk hogy a fzent rendelyük és szabjuk a mi életünket.

Iac. 1. 19.

Act. 16. 14.

Heb. 4. 2.

Esa. 66. 2.

Pf. 119. 11.

Mit nevezz pedig Sácramentomnak?

Nem egyebet semmit, hanem azt a je-gyet

Rom. 4. 15.

V. FUNDAMENTUM.

- Gen. 17. 18. Gyet, a' mely megerősítő petsétet jelent;
és az ezközdöt, a' mely által a' Christus és
minden jójótéteményi jelenné tétetnek
és megpetléltetnek az hívőknek.
*Miért tévűk a' Sácramentumok sze-
meink eleibe nékűnk az Istennek ir-
galmasságát?*
- Gal. 3. 1. A' mi goromba tudatlanágunkért, hogy
az Istennek ígétet se meg nem foghat-
tjuk, se elégjé arról meg nem emlekez-
hetünk.
*Miért petléltik pedig nékűnk meg az
Istennek irgalmasságát?*
Azért, hogy inkább mindenkor hihetle-
nek vagyunk.
*Miért a' Sácramentumok a' Szent lé-
leknek olyan ezközre, a' mely által a'
mi sziveinkbe az Istennek irgal-
massága származik és jelenné-
tetetik nékűnk?*
- Iob. 20. 15. Azért, hogy Tamas Apostol példája sze-
rint előb hinni nem akarunk, hanem ha
néműné műkéjpen azt megérezengyűk
a' misziveinkben.
*Hánjan vadnak annakokáért a' Sácra-
mentumok?*
2. Cor. 10.
1. 2. 3. A' Sácramentumok csak kettő, és nem-
több, a'

V. FUNDAMENTUM

- több. a' Kereszttség tudni illik, a' mely által
az Ecclesiának társaságába befogatta-
tunk; és az Ur vaczorája, a' mely által már
az ecclesiába befogadtatva tájpláltatunk.
Mi mivelletik a' szent Kereszttségben?
Az Angaszent egyházak szent gyüleke-
zetiben megerősítetik és peczételtetik Act. 2. 58.
a' kegyelemnek szóvetsege az Isten, és a'
megkereszteltet szömély között.
- Mit ígér azéit az Isten a' Keresztség-
ben a' megkereszteltet szömélynék?*
A' Christus minden ő belőle származó Gal. 3. 27.
és kifolyó jókkal eggyűt.
*Mikkel, megköteleztetvén, tartozik a'
megkereszteltet szömély?*
Hogy a' Christust venni és fogadni akar- Act. 22. 16.
ja, és magát az ő bűneiből az Istenhez
megtériteni.
*Mit tévűk a' Czecczemőknek meghin-
tetése, vagy vízben való bémerítése?*
Bűneinknek bocsánatját petlélti meg
mi beününk a' Szentléleknek megferte-
lése által, a' Christus engedelmségire
és az ő vérrel való meghintetésre vagy
mosattatásra, 1. Pet. 1. 22.
*Mi annakokáért az oka, hogy sokak sok
idő mulva is keresztfeleknek, utánna, sőt
némmelylek*
1. Petr. 3. 21.
Mar. 16. 16.
Ideit, adfidē
quā obedi-
tus veritatē,
& quā asper-
gitur corlan
guine
Christi 1. Pet.
1. 2.

V. FUNDAMENTUM.

némelyek ugyan semmibe is, nem é-
rezik annak erejét és gyümölcsét?

Hebr. 10. 7.
22. seq.

Bizonyára nem Isten az oka, úgy mint a'
ki az ő szövetségét megtartja, és a' mi-
ket igért hűségessé megis adgya: hanem
minden véték őbennek nagyon, azért
hogy a' szövetségnek bizonyos okait né-
tartják meg, az az, hittel a' Christust
nem fogadják, se minden ő bűnökét el-
nem hadgyák.

Heb. 10. 7. 22.

Mikor ismerheti s, érezheti azért meg
az ember az ő kereszttségének erejét?
Mikor hittel meg fogadgya a' Chri-
stust: noha sok elzúndók mulva télenis
az, mindazáltal megérezzi az Istennek ha-
talmát, mely őtet újászűli, és minde-
neket ő benne, valamiket néki a' kereszt-
tségben ígért, megcselekeztik s, véghez
viszen.

1. Pet. 3. 21.

Hát ha az ember azokat a' bizonyos o-
kokat, melyekre a' kereszttségben ma-
gát kötelezi, soha meg nem tartja,
milyen oztán?

Deut. 23. 7.
21. 22.

Az az ember sokképpen öregbíti az ő
kárhözhatját, azért hogy az ő fogadását
a' mellyet Istennek tett, vakmerő ké-
ppen felbontotta.

Mi mivel-

V. FUNDAMENTUM.

Mi miveltetik pedig az Ur
Vacsorájában?

Az, a' kereszttségben közönléges helyen
lőtt kegyelemnek szövettége, meguyita-
tik az Ur vacsorájában, maga az Ur, és
az Vacsorával élők között.

1. Cor. 11.
23 seq. &
12. v. 13.

Hozza annakokáért az Urnak
vendége?

Minden meg kereszteltetett, és a' ki ke-
restséginek utánna igazán hida' Chri-
stusban, és az ő bűneiért penitentiát
tartván valóban bánkodott és szomor-
kodott.

1. Cor. 12.
13 & 14. 7.
28 cont. 2.
Cor. 13. 5.

Mit téssen azért a' kenyér és a'
bor, megint a' kenyérnek meg-étete
és a' bornak meg-itala?

Ezek, külső második jegy és jetsét, a'
mellyet az Ur az őnön kezével az ő szö-
vettégéhez hozzáadott. Jelentik pedig
és bizonyítják minden élő hívnek, hogy
szintén aképpen a' Christus hittel meg-
ragadtatóván és vétetettvén legeltette ő-
tet, mind testre s, mind lelkire nézve az
örökéletre, a' miképpen a' kenyeret és
a' bort az Isten meg-szenteli, hogy a'
testet meg-erősíték és meg-tarcsák.

1. Cor. 10. 2.
7. 16.
Mar. 14. 24.
1. Cor. 11.
26 27.

Mit érez pedig magában, vagy mit
véssen észbe a' Christusnak min-
den igaz

Ioh. 6. v. 35.
47. & seqq.

V. FUNDAMENTUM.

den igaz vendége az már vőd va-
xorából?

Probatio fi-
dei 2. Cor.
13. 5. conf.
2. Cor. 11.
18.

Az ő Christusban való hitnek őregbű-
lését a' meg-fzenteltetésnek nevékedé-
sét, a' bűnöknek meg-öletésének nagyobb
mértékét, es az új életben való járásra
buzgólagos indulatot, és minden ke-
gyességre való buzgób igyekezetet.

Hat ha ex Sacramentomnak vétele
után ő magában illyet nem talál,
vagy nem érez az ember, mi kö-
vetkezik?

Az az ember nyilván minden kétségnél-
kül azt meg tudhattja, hogy ő még az ő
gonoszságában fekszik, és penitentia-
tartatlanságában vagyon: annakoháért
illik ennek mindenképpen axon lenni
hogy igaz hitet szerezzeffen, és életinek
igaz meg jobbitására juthasson.

Mellyik az harmadik, az hitnek
őregbítésire és meg-erősítésire való
exhöz?

A' Könyörgés, vagy Imádság.
Micsoda a' könyörgés?

Istennek való barátságos beszélgetés a'
Christusnak nevében, a' melyben avagy
a' mik szükségsegek axokat kérjük, vagy
az elvöltékért hálaát adunk.

Mik kíván-

1. Tim. 1.
v. 1
Phil. 4. 6.

VI. FUNDAMENTUM.

Mik kívántatnak a' szükségés
dolgoznak kérésire?

Kettő: a' buzgó könyörgés tudni illik,
és az hit.

Miket és minémű jókat kell min-
deneinek előtte az ember szívé-
nek kívánni?

Hogy 1. az Urnak nevét meg-fzentelje.

2. hogy ne a' bűn uralkodgyék, hanem
az Isten lakjék az ő szívében. 3. hogy az

Istennel akarattját czelekedgye, ne az ő
testinek kívántságát. 4. hogy mindene-
ben, valamik ideig való életnek táplá-
tására valok, az Istennel gondviselésihez

bízzék. 5. hogy meg-igazítván, az
Istennel meg békéljék. 6. hogy az I-
stennel hatalmával meg-erősítse min-
denémű kísértetek ellen.

Micsoda hit pedig az, a' mely a'
szükséges dolgoznak kérésire szük-
séges?

Bizonyos elhitele annak hogy az Isten, 1. Iob. 5.
valamit tőle kérendünk, szerelmes tiáért 14 Amen.
a' Jéhus Christufért, nekünk meg-adgya.

Az VI. és Utolsó Fundamen-
tomnak magyarázatja.

Mikövetkezik aztán, minék u-
tánna

Sex petitio-
nes Oratio-
nis domi-
nicæ.

VI. FUNDAMENTUM

*tánna az ember az ő életének ke-
vés száma napjait eltöltötte e'
világon?*

Az halál: melly a' léleknek és testnek
egymástól való elválása.

*Miért halnak meg az istentelenek
és hitetlenek?*

Luc. 16. 22.
23.

Hogy az ő testek vizsra térjenek a' föld-
be, lelkek pedig a' Gehennába vitte-
seneki.

*De, miért halnak meg az Istenföld-
hívek, holott a' Christus az ő halá-
lával meggyőzte az halált?* Heb. 2. 14.

1 Cor. 15. 7.
15.
Act. 7. 60.
Luc. 23. 43.

Azért halnak azok meg, hogy az ő testek
egy ideig meg nyugodgyanak a' föld-
ben, lelkek pedig igényest az égbe vitel-
senek.

Mi követi oztán az halált?

1. Thel. 4. 13.

Az utolsó ítéletnek napja.

*Miczoda jelekkel válahtatik meg
ex a' nap a' többtől?*

1 Petr. 3. 12.

Az eget és a' föld meg égven elmulnak,
csak közel az ítéls bironak eljövetele
előtt.

*Miczoda lesz azért a' jövőn dő
bíró?*

Matt. 25. 34.

A' Jésus Christus az Istennek fia.

*Miképpen jelenik meg s, jöel az
ítéletre?*

Az

VI. FUNDAMENTUM

Az eg- kinek felhőben jöel, nagy dicő-
ségben és fölségben, a' szent Angyalok-
nak végnélkül való seregével.

*Miképpen idéztetnek s, citáltak-
nak pedig az ítéltre mindnyajan
az emberek?*

Archangyalok szavával és trombita szo-
val, még pedig úgy, hogy nagy hirtelen
és egy szempillantásban az földkel változ-
nak, és az holtak fel támadnak kiki a' maga
testében, és a' Christusnak ítéls széké cle-
ibe gyűjtetnek. Továbbá az jók a' gono-
sz kiöl el válaztatnak, és ezek a' Chri-
stusnak bal kez felöl állatának, amazok
pedig jobb kez felöl.

*Miképpen forgattia ügyit, s, ítéli
meg dolgoz kinek kinek a' Christus?*

Megnyitának a' könyvek, a' mellyekben
minden embereknek minden mondan
és czelekedeti feljegyzettének, és az
embereknek is lelkek ismérési fel serken-
nek, avagy azért hogy őket mentfék vagy
pedig vádolyák, azhól kiki minden az ő
czelekedeti szerint, a' mellyeket ebben
az életben czelekedet, ítéltetnek meg, úgy
mint az ő hűtinek vagy hűterlenséginek
világos és nyilván való bizonyfági és jelei

(szerint.)

P2

Miczoda

VI. FUNDAMENTUM.

Micoda sententia monda a' Biro?

*Matt 25 v. 7. A' valazrottaknak és hiekeknek idvöf-
t. 34. cc. 11. g-eknek sententiaját mondgya, a' meg-
vetetteknek pedig és hitetleneknek az
örökké való kárhozatnak sententiaját.*

*Micoda állapotok lesz en annak-
okéért az hiekeknek az itélet meg-
lévén?*

*Ibidem. Apo 2. 15 seq. 8. 21 v. 24. Örökké a' legelső égben az Istennek szí-
ne előtt lesznek, a' Jésus Christussal tö-
kéletes társaságban és egygyeségben,
és ö véle egygyüt mindeneken mind ör-
ökké uralkodnak.*

*Micoda állapotban lesznek pedig az
istentelenek az ué-eknek uranna?
örökké való halálban és veszedelemben
az ördögökkel együt a' pókolban.*

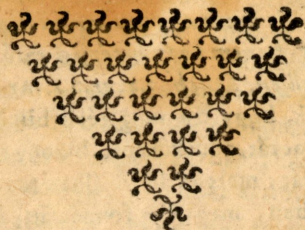
*Micoda annakokéért, vagy mi-
némi veszedelem az?*

Három kiválképpen való karokban áll;
A' mellyekközül egyik, az Istennek idvös-
féges és vizgatalással tellyes jelenléte-
létől, s, színiöl örökké és végnélkül való
megválás. Másik, az ördöggel és annak
angyalival való társalkodás. Harmadik, a'
testnek és léleknek iszonyu rettenetes
gyötrelme az Istennek tellyes haragjának
és zsefűből, a' mely kiöntetet az istentele-
nekre.

VI. FUNDAMENTUM.

nekre és mind örökké rajrokmarad. Bi-
zonyára nagy és elviselhetetlen kénnel
s, fájdalommal eczkezi kén, a' mely csak
egy nap tart is az emberen, de meny-
vel nagyobb gyötrelmek lesz en a' kárho-
zatnak a' Pokolban a' kkk mind resttől
mind lelkestől még pedig szakadatlan
érezkezt a' gyötrelmet! A' mely kéntől
öltalmazzon minket kegyelmeffen a' mi
egyetlen egy meg tartónk a' Jésus Chri-
stus, a' kinek az Atyával és a' szent Lélek-
kel, egy természetű három szömélyek-
ben különbözö Istennek adaffék dicző-
ség, diczeret, tisztesség, háladás, böl-
csesség, erő, hatalom mind
örökkön örökké.

Amen.

D 1

A BUN

A' BŰN MIAT MEG SEBE-
sítetet szíveknek kétségben-
elés ellen való

V I G A Z T A L A S I.

K E T S É G B E N E S E S az, midőn
valaki telylefféggel az Istennek jóvoltá-
ban nem bizk, nagyobnak ítélvén az ő
gőnöságát az Istennek jóvoltánál: a' mi-
képpen Cain, ki azt mondá *Gen. 4. v.*
13. *Nagyob az én bűnöm, hogy nem*
mint az meg-boczáttának.

Hogy pedig azoknak, a' kik az Isteni
főlséget felette meg-bántották-is, az I-
stennek irgalmassága felől kétségben
nem kelljen esniek, ezek az OKAI.

I. OK.

Első erős ok az Atya Istennek szava.
Mondgyad ő nekik, élek én, azt mond-
gya az Úr: nem akarom az hitetlennek
halálát, hanem hogy térjen az ő uta-
ból, és elljen, Ezech. 33. v. 11. Az Isten
esküszik, hogy ő a' meg-térő bűnösnek
meg-boczáat, annakokáért bizony meg-
is boczáat, mert az Isten álhataratos az ő
ígéretiben, meg-állja fogadását. *Nem*
ember az Isten, hogy hazudjon: ő mon-
dotta,

dotta, meg-esküt, s, bár nem czeleked-
néje-meg? a' mint Bálaám szola Bálák-
nak, az Moábiták királyának, Num. 23.
v. 19. Azért, hanemha ugyan az Isteni
irgalmasságnak aytaját bé akarod zárol-
ni, és Istennek súlyos, de igaz ítéletie
magadra akarod vonni, az Istennek édes-
séges mondásában s, ígéretiben, sőt
esküvéseiben, meg-nyugodgyál.

II.

Második erős ok vétetik az Christus
meg-tesztelésének végiről és czélyárol.
Igaz beszéd ez, így szol szent Pál, és min-
denképpen méltó mellyet bé végünk,
hogy a' Christus Jésus jött ez világra
hogy az bűnösöket meg tartaná. 1. Tim.
1. v. 15. ő (az az, a' Jésus, mond az An-
gyal) *szabadította meg az ő népét az ő*
bűnökből. Matt. 1. v. 21. Ide tartozik,
hogy az Christus, a' ki az bűnösökért
születet, bűnösöktől születet, tudni illik
Thamartól, Bachsebetől és Ráhábtól,
a' mintez meg teczik a' Christus nem-
zetiséginek laistromából. Annakokáért
senki az ő bűneiért kétségbe ne essék,
ha szintén azok az égnek czilaginál szá-
mosbak, és a' tengernek fővenyínél sok-
kal súlyosbak-is. Penitentiát tarczon, és
az Isten eljövén ötet kedvébe védzi.

Harmadik

Harmadik erősség; a' Jésus Chri-
stusnak szava. *Jöjjetek én hozzám
mindnyájan, kik meg-faradtatok és
megterhelteketek* (tudni illik a' ti bűnei-
teknek mérhetetlen nehézségével) és én
meg-nyugtatlak titeket. *Matt. 11. v. 28.*
Ha megadot meg-isméred bűnösnek,
a' Christus az bűnösöket hűja hozzája,
Jöjjetek én hozzám: annakokáért, meny-
az Orvos Christushoz. Ha végzetetlen
s, mérhetetlen bű-ökkel meg-terhelte-
retnek lenni mondod remagadot, imé te-
hozzát az idvözítő s, meg-tartónkédes-
ség szava: én meg-nyugtatlak titeket:
annakokáért, a' te bűneidnek bocsánat-
tya felől ne kételkedgyél. Az Jésus Chri-
stus tégedet meg-nem-tréfálhat s, czil-
hat, mert merő azon igazság *Joh. 4.*
6. Annak felőtte, semmi a' Christushal
engedelmessebb nincsen: mert az ő ta-
nitványit, a' kik őtet mind elhagyván,
el-futottanak vala, az h' attyafiaiak ne-
vezéi, *Matt. 23. v. 10* Az evangyéli-
sta is azt írja az Christus felől, hogy a'
meg-törődöt nádat el-nem-ronítja, és az
fájdolgo gyertyabelet el-nem-olítja, *Matt.*
12. v. 20. Ennek a' Christus mondása-
nak, *Jöjjetek én hozzám mindnyájan,*

&c. melly

&c. melly a' szin-méznél-is sokkal édes-
sebb: eszünkbe kel minékünk jutni, vala-
menyiszer a' Sárán az mi elménkbe jét-
ségben való esésnek fáklyáját akarja job-
bantani.

Negyedik erősség, Pál Apostolé *Az*
holott meg-nevekedik a' bűn, ott a' ke-
gyelem sokkal inkább bővölködik *Rom. 5.*
v. 20. Annakokáért a' bűn az kegyel-
met fellyúl nem haladhatja azokban, a'
kik a' kegyelemhez folyamodnak. Ez bő-
völködő kegyelemnek meg-gondolá-
sával kel-magokat vigasztalni a' meg-sebe-
sített sziveknek. Így Dávid, *Igalmas*
és kegyelmes az Ur, késedelmes az ha-
vagra és igen kegyes: nem az mi bűneink
szerint czelekezzük mi velünk, és nem
a' mi álnokságunk szerint fizet mi né-
künk: mely igen magas az ég a' földtől,
olyan igen nagy az ő jóvólta az őtet fé-
lőkhöz: melly távol vagyon napkelett
napnyugattól, olly mész se veti mi tö-
lünk az mi bűneinket: miképpen könyö-
rúl az atya az ő fiaira, azonképpen kö-
nyörül az Ur az őtet félőken, mert ő
indgya-romlando voltunkat s, meg-emle-
kezik rolla hogy porból valok vagyunk,
Psal. 103. v. 8. segg. Így szent Pál, Fe-
lőtte

lőtte bővölködte a mi Istenünknek kegyelme. &c. A' bűnösök közül, kiváléképpen való vagyok én, &c. De, azért könyörült én ráttam, hogy én bennem elsőben meg mutatná az Jézus Christus minden kegyelmességét, 1. Tim. 1. v. 14. seq. Mivel azért az Istennek kegyelme a' bűnnek rengeret is fölyül haladgya, az Istennek irgalmassága felől ne effél kétségbe.

V. Örökdik erős ok ugyan azon Apostole, Kiczoda vádollja az Istennek választottit? Az Isten az, a' ki meg-igazít. Kiczoda az ki kárhoztatna? Christus az, a' ki meg-holt. Rom. 8. v. 33. seq. Mintha mondaná a' szent Pál; Senki vádolása a' meg aláztatott isten félőknek nem árthat: még az ördögé-is, se a' törvényé: mert az Isten azokat meg igazította, az az, bűnöket meg boczátván, a' kárhozattól meg-menti s, szabadítja. Mit czelekefszik, kérlek, a' vádoló, ha az Isten, a' ki maga az ítélő, meg-igazít, hanemha val kit az Istennél nagyobbbat lenni akarunk költeni. Ezfelőtt, ha ki méréssel is vádolni, nem kel félni az kárhozattól: mert, a' Jézus Christus által elég lőtt a' törvénynek, és a' büntetés-is véghez ment.

Hatodik

Hatodik erősség, János Apostale. A Jézus Christusnak vére tisztít-meg minket minden bűnünkől, 1. Joh. 1. v. 7. tudni illik ha penitentiát tartandunk. Azt mondgya a' szent János, Minden bűnőkől, mintha mondaná, semmi bűn nincs kircheztelve. A' törvényben az, ha mi's esküvést és a' szabad akarat szerint való bűnőkhöz aldozatot töltenek Lev. 6. Ha Moles ideiben illy nagy volt a' kegyelem, a' Christus ideiben sokkal-is nagyobb. A' kik különbben értik, a' kegyelemnek idein az Istennek irgalmasságát meg-kötik. Az Apostol azt írja, hogy a' Christus ez világnak vége felé egy szer jelent legyen meg, hogy ő magának meg-aldozása által a' büntet tőltené, az az, tellyiséggel minden bűnt, Hebr. 9 v. 26. Dávid azt nem mondhatta, tudatlanlágból czelekedtem, 2. Sam. 11. Mert jól tudta minémű nagy gonoszság legyen másnak feleségét meg-ismérni, és valaki férjének véték nélkül való meg-ölése. Annakokáért, mind azok, a' kik tudatlanlágból, mind pedig a' kik tudva erőtelenségből vétkeztenek, irgalmasságot nyernek az Utól.

Hetedik erős ok, azon Apostale. Ha VII. meg val-

VI.

meg-*valj*uk az mi bűneinket, hio és i-
 gax az Isten, hogy meg-boczássa nékünk
 az mi bűneinket, és meg-tisztítzon min-
 ket minden hamisságtól, 1. Job. 1. v. 9.
 Annakokáért ha azt akarjuk hogy az I-
 sten kegyelmes legyen nékünk, igazán
 viselyük magunkat illy nagy fölséghez
 és legelősörs-is eltávoztassuk ne hogy
 Ádámval együt semmire kellő mentlege-
 ket kölcsünk. Gen. 3. v. 12. Nem kel-
 magunknak kedveznünk, hogy az Isten
 kedvezzen nékünk: és arról valóban
 meg-kel emlékezünk, hogy az Istennek
 szömei mindenüt vadnak s, el nem ke-
 rülhetjük, és hogy a' mi magunk rejte-
 getése semmi nem egyéb, hanem merő
 axon sügefa levelek, csak haszontalan-
 ság. Mikor Dávid 2. Sam. 12. v. 13.
 meg-vallá az ötöt feddő Náthán próféta
 előtt, *véstextern*, mindgyártást meg-
 hallá az Prófétától, az az, az Istennek
 lelketől, melly a' Prófétában vala, *Meg-
 boczáttatot teneked a' te bűnöd. A' ki-
 nek ő orczájától fél, ugyan axont hja
 segitőségül: Ne vessel engemet a' te or-
 czád elöl, és a' te szent Lelkedet ne ved-
 el én tölem. Psal. 51. v. 13.* Mert a' ki
 bűnét meg-vallja vagy on abban szent
 Lelék.

Nyolczadik

Nyolczadik erősség, a' királyi Profé- VIII.
 tájé Dávidé, ki a' melységből kiált, az az,
 az ő bűneiért való kárhozatnak nagy
 félelméből. *a' Ha az mi bűneinket meg-
 tartandó Isten, Uram kiczoda marad-
 hat-meg? de te nálád vagyon a' kegyel-
 messég, hogy tiszteltessél, Psal. 130.*
 Mintha mondaná a' Dávid: Uram, ha az
 mi bűneinket meg-tartod és meg-nem
 boczárod, mindeneknek elkel veszni: de
 te nálád irgalmasság vagyon, a' melyből
 bűnőket a' meg-aláztatottaknak és meg-
 térőknek meg-boczássad: és, ezért, az
 emberekől tiszteltetel. A' dolognak sum-
 mája ez: Az Istent kel félnis, tisztelni:
 annakokáért néki irgalmasnak kel lenni.
 Az Isten azért kegyelmes, mert Isten,
 a' meg-boczáásra hajlando ő. Azt mond
 gya a' Szent-lelek Matt. 18. v. 22.
*hogy az Isten a' bűnösöknek véikeket
 hervenszer való béciszer, az az, valamé-
 nyilizer véikezik és meg-tér az ember,
 meg-boczátya.* Ez azért az Isten fiainak
 egy reménsége, hogy az Istennél irgal-
 masság vagyon.

Manasses a' Juda királya, a' bűnbe
 ugyan bé merült vala, ödözd, bal-
 vány imádo vala: de végtire a' lok
 nyomorúságtól meg-aláztatván, az ő
 Urában

a. Ac si in pro-
 fundis a-
 qui pos-
 tus metue-
 ret se jam-
 jam abfor-
 pumiri.
 Metaphorae

1. Peldá

64
Uárhoz Istenhez felfoház kodék és ma-
gát igen meg-alázá, és az ő nagy bűnei-
nek bocsánattját nyerte Istentől 2. Chr.
33. v. 12. seq. Ha az Istenetlen Mana-
sseen meg könyörült, a' kinek gonoszsági
még a' Pogányokét-is, a' kiket az Isten
az Izrael fiait előt ki gyomlálá, fellyül ha-
ladta, az Istennek irgalmassága felől ne-
essék kétségbe. Kövéssé a' penitentia tar-
tó Manassefnek nyomdokát; az Isten a' te
bűneidet, mint a' Manassefét, a' Jéhus
Christusnak halálában él temeti.

3.
Nem kiczin vétke volt Jónásnak, a'
mellyért az Isten őreá igazán-is meg-ha-
ragut vala. De mikor már Jónás a' nagy
halnak gyomrában volna, és a' tengernek
hajóitól elborítottat volna, a' meg hara-
gut Istenhez folyamodék, és albatatos
bittel, az Istennek óvéhez való meg-
tapasztaltatát kimerithetetlen irgalmas
ságához bizván, könyörge néki, Jon. 2.
Ha mi Jónással együt magunkat az Isten-
hez való engedelmeségtől elfogtuk, I-
stenhez engedetlenek voltunk, és ő véle
együt a' meg haragut Istennek hatalmát
érezzük, tanoljuk meg a' tengerbe vet-
tetet Jónástól, hogy ne essünk kétségbe
meg maradásunk felől, hanem a' mi kö-
nyörgé-

nyörgésünknek áldozattját az Isteni töl-
ségnek eleibe alázatosan vigyük fel.

32
Péter Apostol felette igen vétkezék.
A' Christust, a' kinek Predicatioit három
százötvenöt alatt hallotta, és czuda tételit
látta vala, háromszor meg tagadá a'
Caiphás főpaprak udvarában, még u-
gyan esküvéssel, és magának átkozásá-
val, Matt. 26. v. 74. De penitentiát
tarta keservesen síra, és kegyelembe vé-
teték. Annakokáért, másoknak-is, am-
bár igen vétkeztenek-is, ha meg térnek
és az Istennek kegyelméhez folyamod-
nak a' Christusban, az ő bűnöket az Isten
meg-botsáttya.

4.
Szent Pál, az ő meg-téréstinek előtte,
káromlo, öldöző és háborgato vala, &c.
de felette nagy kegyelmét vőve a' Chri-
stusnak 1. Tim. 1. v. 13. A' farkasbol
nem csak juh, hanem ugyan Apostollá:
Annakokáért, senki az ő bűneinek soksága
és nagysága miatt kétségbe ne essék az
Istennek irgalmassága felől.

5.
Dávid nagy vétkekbe essék: Bocsána-
tot kére az Isteni felfogtótól és meg nyéré
2. Sam. 11. & 12. Ha mi-is az ő bűnei-
ről valást tévő és bocsánatot kérő Dá-
vidot követtyük, az Isten minket-is meg-
halgat, és minékünk-is meg-enged Ol-
vasd az ötven egyyedik Soltárt s, meg-

tanitaz mit czelekedgyél, sohajez. sir
kiacza' Dáviddal együtt a' te undok bü-
neidért, és ugyan ő véle egygyüt a' te
siralmad ő ömredre fordul néked, ő bü-
neidnek bocznarttya felől kételkedő
nyavalyás ember. Mert a' Dávid vétke s,
ez Soltára nem azért irator meg, hogy
a' kik már elestének kétségbe eslenek I-
stennek kegyelme felől, hanem hogy a'
kikezt hallják vagy olvassák, ha még el-
nem estenek, magokat okossan viselljék
s' elne eslenek, ha pedig már el estenek,
bűneikből Dáviddal együtt fel kelljenek
és Istenhez folyamodjanak, hogy ő véle
egygyüt kegyelmet nyerjenek magok-
nak.

Kérdés.

Azt kérdehnéd, Hát azoknak, a'
kik az Sától szorgoztatnak hogy ma-
gokat meg. öljék, mit kel czelekedniük?

Felelet.

Szüntelen könyörögjenek, ne vigy
minket a' kísértetben, Matt. 6. v. 13.
Olvassák a' szent írást: halgassák az ő meg
sebesített sziveknek meg-gyogaitására
való prädicatiokot inkább, mint a' mel-
lyek még is meg sebesíthetnék: igen az
ő Iméjekben tartsák nem a' törvény-
béli rejtentéseket, hanem az Evangelio-
mi vigasztalásokat: előttük viselyék a'
Christust; né mint ítélő bírójokat, hanem
mint Jést, az az, meg-tartojokat s, id-

vőzítő-

ti tőjőket: tudakozzanak a' tudós
enfelő emberektől: amiképpen az Jé-
salembeliek Pétertől és a' több Aposto-
loktól, Act. 2. v. 37. imádkozzanak há-
loknaál magokra, mind pedig: közönté-
gesen helyen a' templomban: az egye-
tül való léelt, a' melynek követője a'
edvetlenség, eltávoztassák: az Istennek
tezer rajtok békefőges türeáll viselyék.
Az Isten, oszlan alkalmas időben,
az ő meg sebesített sziveket meg gyo-
gyitya, a' siralmat ő ömre, és az ő gyal-
zokat vigasztágra forditya: és a' kik köny-
hullatással veretrennek, örvendezéssel a-
tarnak.

Az Istennél kedves áldozatok, a' tö-
redelmes lélek: a' töredelmes és kefer-
ves szívét, Isten, nem utálad meg, Psal.
51. v. 19. Közél vagyon az Ur a' töre-
delmes szivekhez, és a' töredelmes lel-
keket meg tartya, Psal. 34. v. 19.
Az Urnak lelke vagyon én rajtam: mi-
vel hogy meg-kent engemet: hogy a' sze-
gényeknek az Evangeliumot hirdessem,
küldöt engemet, és meg-gyogyi-
czam a' töredelmes szívü-
jeket, Luc. 4.

v. 18.

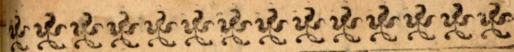
A SATAN:

A' SATANNAK ELLEN
VETESIS, AZOKRAVALO

Felelet a' Vigasztalásnak.

A' Sátán ellenvetése: *El-idegenette. s. el szakadtál az Istentől.* A' vigasztalás felelete: *A' Christus meg-békéltetett.* Rom. 5. 10. Sátán: *Bűnös vagy.* Vigasztal. *A' Christus eleget tölt.* 1. Ján. 1. 7. és 2. v. 2. Sátán: *Az ördögnek hatalma alá adatattál.* Vigasztal. *A' Christus meg szabadított.* Sidek. 2. 14. 15. Sátán: *Kiesel a' kegyelemből.* Vigasztal. *A' Christus engemet meg-tart.* Ján. 6. 39 és 10. v. 28. Sátán: *Sokat szenvedsz.* sok nyomorúságban forgasz. Vigasztal. *A' Christus vagy kiment abból, vagy abban megsegét és jomra fordítya.* Mátt. 10. 29. seq. Rd. 8. 28. Sátán: *Meg halvesz.* Vigasztal. *Né meg-átkozottat halállal.* Gal. 3. 13. és a' melyből feltámadok; nem örök halállal. Sátán: *Mint tudcz. belé.* Vigasztal. *A' Szent-lélek bizonyíogat téfzen.* Rom. 8. 16. és vagy n' igaz bűtöm. Sátán: *Avagy s' igaz bűte az?* Vigasztal. *Annak bizonyítják a' gyümölczei.* Ján. 3. 36. Rom. 8. 14. Sátán: *De erőtelen bűt.* Vigasztal. *Igaz mind az által, és a' kinek vagy onnan adatik.* Mátt. 13. v. 12.

Az Vrax Vrax a' ki megöl és ísmét meg-elevenít, pokolba alá vet, és ísmét fel hoz, 1. Sam. 2. v. 6.

SZENT IRÁSBÉLI ERŐS-
SEGÉKES BIZONTSÁGOK.

A' melyek a' Papistákat, Luther. Arminius és Arminiusnak követőit ez következendő rövid Summákban világossan az hamisságról meg győzik.

A' Szent írássa mindennek kel tanítatni, és azt tudni s' olvasni mindenneknek szükséges.

Apost. 8, 38	4 Mof. 11. 27, 29
Apost. 7, 38	Neh. 8. 3, 4, 9
Apost. 13, 15	Hab. 2, 2
Apost. 17, 11.	Phil. 1, 1
Apost. 18. 24, 28	Solt. 119. 6, 7
Jelen. 1. 3, 11	Solt. 1, 2
Coloss. 3. 16	2. Pet. 1, 19
Coloss. 4, 16	2. Király. 23, 2
5 Mofcs. 4. 8, 9	Rom. 3, 2.
Mofcs. 6. 6, 7, 8, 9	Rom. 4. 23, 24
Mofcs. 11. 18, 19	Rom. 15, 4
Mofcs. 17. 13, 19	5 Mofcs. 27. 3. 8
Mofcs. 31. 12, 13	2 Chr. 34, 30
2. Mofcs. 24. 7	2 Tim. 1, 13
Josue. 1. 8	1 Tim. 4, 13
Josue. 8, 35	1 Theff. 2, 13
Ier. 36. 4, 6, 10	Példab. 2. 1. 2, 3

A

Ján.

Ján. 5, 39

1 Ján. 2. 13, 14

2 Ján. 1. 1, 5, 4

Luc. 16. 29, 31

Math. 22, 29

Marc. 7, 8

A' Szent írás világos, és könyű értelmű az idvö-
züendőknek.

5. Moses. 30. 11, 12, Péld. 2. 1, 2, 4, 5,
13, 14

5 Moses. 29,
29

Esa. 45, 19

Esa. 54, 13

Ier. 31, 34

Ján. 6, 45

Luc. 24. 45

Luc. 8, 10

Math. 11, 25.

Math. 13. 11.

2. Cor. 4, 3

A' Szent írást nem tudni veszedelmes.

Apost. 13, 27

1 Cor. 4, 6

1 Cor. 15, 34

1 Cor. 2. 8

Pél. 2. 1, 2, 3

Pél. 2. 4, 5

Eph. 3. 3, 4, 9, 10

1 Ján. 5, 13

2. Moses. 13, 9

5. Moses. 32. 46.

6, 9

Péld. 6, 23

Soltár. 119, 130

Soltár. 19. 8, 9

Soltár. 12, 7

Soltár. 18, 31

Soltár. 119. 140,

105

2. Pet. 1, 19

2. Pet. 3, 16

2. Sam. 22, 31

Rom. 10. 6, 7, 8.

2 Theff. 1, 8

Jer. 4, 22

Jer. 5, 21

Luc. 16, 29

Mos.

5 Mos. 28. 15, 58

Esa. 1, 3

Esa. 5, 13

Josue. 1, 7

1. Király. 2, 3

A' Bibliának Cónonicus könyveiben mindenek, valamik az
idvöfögre szükfegek, meg-vadnak.

Apost. 26, 22.

Apost. 1. 2, 3

Apost. 20, 32

Eph. 3. 4, 10

Eph. 3. 3, 9

Sidok. 4, 12

Ján. 20, 31.

Iac. 1, 21

Ján, 5, 39

1. Ján. 1, 4

1. Ján. 5, 13

Luc. 16, 29

A' Szent íráshoz semit se adni, se abbel el venni nem kell.

Jelen. 22. 18, 19

Jelen. 2. 24, 25

5 Moses. 5. 38, 39

5 Moses. 12, 32

5 Moses. 4, 2

5 Moses. 28, 14

Math. 15, 14

Math. 22, 29

Péld. 1. 28, 29

Solt. 95. 10, 11

Péld. 1, 25.

Luc. 1. 3, 4

Gal. 1. 8. 9

Esa. 8, 20

Rom. 1, 16 (17

2 Tim. 3. 16. 15,

2 Pet. 1. 20, 21

1 Cor. 4, 6

Ján. 14, 26

Jelen. 22, 18

Esa. 8, 20

5 Mos. 4, 2

Péld. 30. 5, 6

Josue. 1, 7

Josue. 23, 6

Math. 15, 3

Péld. 30, 6

Gal. 1. 8, 9

Gal. 3, 15

Mos.

5 Mofes. 17. 11, 20 1 Cor. 4. 6.
5 Mofes. 13. 3, 4 5 Mof. 28. 14
A' pörös dolgoknak eligazítására' Szent irás elégfűges.

Apost. 28, 23 Rom. 9, 17
Apost. 13, 27 1 Cor 4, 6
Apost. 18, 28 2 Chr. 17, 9
Apost. 15, 15 5 Mof. 17, 11
Apost. 24. 13, 14 5 Mof. 30, 10.
Apost. 26, 22 5 Mof. 27, 26
Apost. 8, 35 Eph. 2. 20, 21
Apost. 2, 16 Josue. 1, 8
Apost. 10. 39, 43 Josue. 23, 6
Apost. 17, 11 Efa. 8. 19, 20
Sidok. 4, 12 János. 5, 39
Luc. 16. 29, 31 Iános. 20, 31
Luc. 10. 26, 28 Math. 26, 54
Luc. 24. 27, 46 Math. 12. 3, 5
Math. 4. 4, 7, 10 Math. 13, 14
Marc. 7. 6, 10 Math. 15. 4, 5
Math. 22. 29, 31 Math. 19. 3, 4
Solt. 119. 104, 105 Rom. 1, 2
Rom. 16, 26 2 Tim. 3, 16.

Az egy meg-öszolhatatlan Isteni természetben több
személyek vádnak.

1 Mofes. 19. v. 24 Ián. 10. v 30
Solt. 33. v. 6 1 Mof. 1. v 26

Péld.

Péld. 30. v 4 1 Mof. 3. v. 22
Mátt. 3. v 16, 17 1 Mof. 11. v. 7
Mátt. 28. v 19 2 Sam. 23. v 2
2 Cor. 13. v 13 Iób. 33. v 4
1 Ián. 5. v 7 Efa. 48. v 16
Ián. 14. v 16 Efa. 63. v 9, 10
Ián. 15. v 26 Ián. 1. v. 1
Luc. 1. v 35. Ián. 17. v 11.
A' Christus természetzi szerint igaz Isten.
Efa. 44. v 6. vesd. Isten. Rom. 9. v 5
Ielen. 1. v 11. 17. c. Tit. 2. v 13
21. v 6. Apost. 20. v 28
4 Mof. 14. v 26. 27. 1 Tim. 3. v 16
c. 21. v 5. vesd. 1. Ián. 8. v 58.
Cor. 10. v 9 Péld. 8. v 12. scqq.
Efa. 6. v 3. 5. 8. vesd. Luc. 11. 49.
vezd. Ián. 12. 41 és Mát. 23. v 34
Efa. 45. v 23. vezd. Péld. 8. v 22. vesd.
Rom. 14. 11. és Ián. 1. 1. 3
Phil. 2. v 10, 11 Iób. 19. v 25
Solt. 102. v 26. vesd. Ián. 2. v 24, 25
Sid. 1. 8, 10 Mátt. 28. v 20
1 Ián. 5. v 20 Ián. 5. v 19.
A' Szent lélek színtegy mint az Atya és a' Fiú
igaz Isten.

4 Mof. 14. v 27. megint 5 Mof. 6. v 16
A 3 c 9. v

cg. v 7. vesd. Efa. 63. v 10. és Sidok.

3. v 7, 9

2 Sam. 23. v 2. Izraelnek Istene v. 3.

3 Mos. 6. v 2. vesd. Apost. 5. v 3, 4

Sid. 9. v 7, 8 1 Cor. 3. v 16, 17

Efa. 6. v 9. vesd. 1 Mos. 1. v 2

Apost. 28. v 25 Solt. 139. v 7

Iére. 31. v 31. vesd. 1 Cor. 2. v 10

Sidok. 10. v Iób. 26. v 13

15, 16. Solt. 33. v 6.

Egyedül hit által idvözülünk.

1 Mos. 15, 6 Gal. 3. 8, 9

2 Chro. 20, 20 Gal. 2. 16, 21

Rom. 4. 2. 3, 5 Rom. 5. 1, 2

Habac. 2, 4 Sidok. 10, 38

Rom. 1, 17 Luc. 8, 25

Gal. 3. 7, 11 Luc. 8, 50

Apost. 16. 30, 31 Eph. 2. 8, 9

Marc. 5, 36 1 Cor. 4, 4

Apost. 10, 43 Rom. 9. 16

Apost. 15, 9 Rom. 11. 5, 6

Rom. 3. 20. 25, 30 Sid. 11. 3. 4. 5. 6

Gal. 5, 6 Rom. 8, 3

Ián. 1, 12 Apost. 13, 39

Ián. 3, 16 Rom. 3. 26. 27, 28

Rom.

Rom. 10. 6, 9, 10

Ián. 3, 36

2 Cor. 5, 7

Sid. 11. 4, 6

Eph. 3, 17.

Ier. 23, 6

Rom. 3, 28

Az emberi érdem ellen.

5 Mos. 9. 4. 5, 6

Luc. 17, 10

Iób. 9. 2. 3, 20

Solt. 143. 2

Rom. 3. 20. 23, 24

Efa. 64, 10

Solt. 14, 3

Solt. 53, 45

Rom. 9, 16

Rom. 3, 12

2 Cor. 3, 4

Predik. 7, 20

1 Cor. 15, 10

1 Királ. 8, 46

Péld. 21, 2

Péld. 20, 9

Efa. 48, 11

Phil. 3, 9

2 Cor. 1, 24

1 Pet. 1. 9, 5

Gal. 3, 26

Rom. 8, 18

Apost. 26, 18.

1 Ián. 1, 8

Iób. 15, 15

Rom. 6, 23

1 Cor. 4. 4, 7

2 Tim. 1, 9

Solt. 4, 3

Apost. 15, 24

1 Ián. 1. 8, 10

Iac. 3, 2

Coloss. 2, 13

Efa. 43, 12

Tit. 3. 4, 5

Phil. 2, 13

Iános. 15, 5

1 Chr. 29. 12. 14, 16

Rom. 4, 2

Iób. 25. 5. 4, 6

A 4

Mos.

76 1 Mofes. 6, 5

1 Mofes. 8, 21

Gal. 5, 6

Rom. 7. 15, 19

Rom. 4. 4. 5, 6

Sólt. 130. 3, 4

Sólt. 143, 2

Az Istennek fiai ez életben bizonyosok lehetnek
idvősegekről.

Iob. 19. 25, 26, 27

Iános. 10, 29

Rom. 8. 1, 16, 17

Gal. 4. 6, 7

Sidok. 10, 22, 23

2 Cor. 13, 5

2 Pet. 1. 10, 11

1 Cor. 2. 11, 12

Eph. 1. 13, 17, 18, 19

2 Tim. 1, 12

1 Iános. 3. v 14

1 Iános. 5, 13

Eph. 3, 12

1 Theff. 1. 4, 5

Sidok. 10, 22

Coloss. 2, 2

Rom. 9, 16

Gal. 3, 11

Daniel. 9, 18

Ezech. 36. 22, 23

Rom. 11. 5, 6

Eph. 2. 8, 9

Phil. 3, 9

2 Cor. 5, 1

Gal. 3, 13

Gal. 4. 6, 7

1 Cor. 1. 30, 31

Rom. 8. 33, 34

Coloss. 1. 13, 14

Iános. 6, 40

Sidok. 2, 15

1 Ián. 4. 13, 16

1 Ián. 3. 3, 24

2 Cor. 4, 14

Iob. 19. 25, 26, 27

Iac. 1, 6

Sidok. 6, 11

Rom. 8. 38, 39.

Mose

Némelyek el válassztattak az örök életre, némelyek
pedig meg-vettettek.

2 Mof. 33. 19

Rom. 9. 15, 16, 18

Sólt. 33, 12

Péld. 16, 4

Iob. 21, 30

Eph. 1. 4, 5

2 Tim. 2, 19

Ielen. 13, 8

Ier. 6, 30

Ián. 17, 9

Ielen. 13, 8

Luc. 10, 20

Az ujja születetlen embernek nincsen szabad akara-
rya a' lélekben

1 Mof. 6, 5

1 Mof. 8. 21

Sólt. 14, 3

Péld. 20. 9, 24

Predik. 9, 3

Péld. 21. 1, 2

Ier. 10, 23

Daniel. 5, 23

1 Cor. 15, 10

Esa. 54. 6, 5

Math. 24, 22

Iános. 12, 40

Rom. 8. 29, 30

Rom. 9. 11, 22, 23,

27

Rom. 11. 7, 8, 10

1 Pet. 1, 2

1 Ián. 2, 19

Math. 23, 15

1 Pet. 2. 7, 8

Iud. v 4.

Sólt. 53, 4

Rom. 3, 12

Péld. 16. 1. 2, 9

Esa. 48. 8, 9

Sólt. 50. 7, 8

Rom. 6. 17, 20

1 Cor. 2, 14

Ián. 15, 16

Gal. 4, 9

Rom. 7, 17

Ier.

Ier. 24, 7

Ier. 31, 18

Siralom. 5, 21

Ier. 10, 23

Ezech. 36. 22, 26,

27

Math. 16, 17

Ián. 11. 13

Ián. 3. 3, 5, 6, 7, 27

Ián. 6. 44, 45

1 Cor. 4, 7

2 Cor. 3, 5

Ián. 15, 5

Esa. 26, 12

Phil. 2, 13

Rom. 7. 14, 15, 16,

18. 23

Rom. 8. 6, 7

Eph. 4, 7

Eph. 2. 1, 3, 5

Mindenekben vagyon eredendő bűn.

1 Mos. 6, 5

Sólt. 51. 7, 10

Péld. 20, 9

Ián. 3, 6

Eph. 2. 1, 5

Coloss. 2, 13

Coloss. 1, 21

Daniel. 9, 18

Tit. 3. 3, 4

Ián. 14, 17

Ián. 8. 43, 44

Math. 11. 25, 27

Ián. 12. 39, 40

Rom. 11. 8, 9

5 Mos. 29, 4

5 Mos. 30, 6

2 Tim. 2, 25

Apost. 11, 18

Phil. 3, 9

Rom. 9, 16

1 Cor. 3, 7

Iac. 1, 17

Phil. 4, 13

1 Mos. 8, 21

Ier. 17, 9

Math. 15, 19

Eph. 2, 3

Rom. 5, 12, 14

Rom. 7. 14, 15

Lehetetlen dolog az emberből a' törvénynek bé
töltése.

1 Mos. 27, 26

Math. 5. 21, 22

Math. 5. 39, 40

Apost. 15, 10

Luc. 11, 46

Rom. 7. 18, 19, 24,

25

Rom. 8. 3, 7, 8

1 Cor. 2, 14

Iac. 2, 10

Rom. 3, 12

Daniel. 5, 23

Ier. 10. 23

Predik. 9, 3

Math. 6, 12

Gal. 3. 11, 12

Rom. 8, 3

Egyedül Istennek tulajdona a' bűnnek meg-
borsátása.

Esa. 43, 12

Esa. 48, 11

Sólt. 3, 8

Ezech. 16, 6

Iac. 1, 15.

1 Ián. 1. 8, 10

Math. 5. 27, 28

Iac. 3, 2

Math. 23, 4

1 Mos. 6, 5

Péld. 20. 9, 24

Pred. 7, 20

1 Mos. 8, 21

Sólt. 14, 3.

Sólt. 53, 4

Ier. 13, 23

Pred. 12, 16

Péld. 24, 16

Iob. 9. 20, 30,

31

Gal. 2. 16, 21

Gal. 5, 17.

Apost. 4, 12

Apost. 14, 15

1 Tim. 1, 15

Rom.

Sólt

Sólt. 13, 6

Sólt. 51, 6, 11, 15, 16

Sólt. 37, 39.

Ezech. 36, 22

Math. 1, 21

Luc. 5, 21, 24

Ián. 1, 29

Ier. 31, 34

A' büntegyedül az Istennek kell meg-vallani,

Sólt. 32, 3, 5

Péld. 28, 13

I Ián. 1, 9

I Király. 8. 47, 48

Ier. 14, 20

Sólt. 106, 6

Daniel. 9. 8. 11, 15

Ier. 11, 20

Luc. 19, 8

Ier. 17, 10

Sólt. 32, 5, 6

Sólt. 19, 13, 12

Az holtakért való könyörgés ellen.

2 Sam. 12, 22, 23

Sólt. 49, 8

Marc. 8, 37

Luc. 16, 27, 31

Math. 8, 22.

Az purgatorium és a' Pápa Indulgentiai vagy bünt-
téseknek meg-engedései ellen.

Coloff. 2, 13

Sólt. 32, 5

Sólt. 65, 4

Rom. 4, 8

2 Cor. 5, 19

Eph. 1, 7

Sidok. 9, 22

Mic. 7, 19

Sólt. 51, 6, 12

2 Sam. 12, 13

Luc. 18, 13

Sólt. 41, 5

Luc. 15, 21

2 Chr. 6, 30

I Sam. 16, 8

Luc. 7, 37, 38

Sólt. 139, 2

Ier. 20, 12

I Chr. 28, 9.

I Theff. 4, 13

I Mozes. 25, 8, 9.

I Mozes. 35, 19, 2

Iob. 17, 12, 13, 1

Sólt. 88, 11, 12.

1. 57, 6

Predik. 9, 7, 8

Predik. 11, 3

Predik. 12, 9

Sidok. 9, 14

Predik. 12, 9

Math. 7, 13, 14

Marc. 3, 29

Ioh. 3, 18

Sidok. 9, 14

I Ián. 1, 7

Eph. 1, 10

Egyedül a' Christus közbenjáró és cselező az
egekben.

Tim. 2, 3

Math. 3, 17

Math. 11, 28

Apost. 20, 28

Rom. 5, 10, 11

2 Cor. 5, 19

Coloff. 1, 13, 14

Sidok. 9, 12, 15

I Tjm. 2, 5

2 Tim. 2, 5

Iános. 14, 6

Rom. 10, 14

Ier. 17, 5.

A' Christus az atyának akaratyából mindenekért
s mindenik emberért nem halt meg.

Math. 24, 33. 41, 46

2 Cor. 5, 10

Iános. 5, 24

Rom. 5, 1

Math. 16, 19

Luc. 23, 43

2 Cor. 5, 1

Luc. 16, 22

Ezech. 18, 22

Coloff. 2, 13

I Theff. 4, 17

Ielen. 14, 13.

Sidok. 10, 14

Ián. 14, 6

Gal. 2, 20

Ián. 10, 9

Sólt. 118, 8

I Ián. 2, 1

Sidok. 7, 24, 25

Sidok. 9, 15

Sidok. 7, 25

Ián. 16, 23, 26

Sidok. 13, 15

Sidok. 4, 15

Ián. 6, 37.

Math. 200

Math. 20, 28

Sidok 9, 28

Iános. 10, 15

Iános. 17. 11, 14, 20

Math. 1, 21

I Iános. 4, 10

Eph. 5. 25, 26

Ielen. 14, 3, 4

A' meg-holtakat nem kell segítéségül hini.

Esa. 64, 2

Predik. 9. 7, 12

Sóltár. 146, 4

Hof. 13, 4

Math. 11, 28.

A' köznépnek nyelvén, az melyet ő tud, kell az Szeni írásnak hirdetni.

Apost. 2. 4, 6, 8

I Cor. 14. 9, 11

I Cor. 14. 13, 16

Neh. 8, 9

5 Mofes. 6. 6, 7

5 Mofes. 11. 18, 19

5 Mofes. 32, 46

Esa. 28, 11.

A' Szeneket az egekben, és az Angyalokat nem kell imádni.

Birák. 13, 16

Rom. 15, 30

Ielen. 22, 9

Sóltár. 29, 2

I Ián. 3, 16

I Ián. 17. 6, 9

Math. 7. 22, 23

Ián. 17. 2. 15, 16

Sidok. 9, 15

Rom. 13, 48.

Apost. 20. 28.

Sóltár. 118, 8

Ier. 17, 5

Ezech. 14. 14, 16

Iános. 14, 6

Rom. 10, 14.

2 Mofes. 24. 3, 7

5 Mofes. 5, 33

5 Mofes. 31. 11, 13

2 Mofes 13, 9.

I Cor. 14, 21

Apost. 21, 40

Apost. 22, 2

Ielenés. 19, 10

Esa. 64, 2

Math. 6, 9

I Tim. 2, 5

Esa. 42, 8

Math. 4, 10

5 Mofes. 6, 13

Apost. 10. 25, 26

Apost. 14. 13-14, 15

I Cor. 1, 13

I Cor. 3. 5, 7

Coloss. 2, 18.

Az kenyérnek és bornak Christus testivé és verivé való letel ellen

Math. 26, 26

Luc. 22, 19

Iános. 6, 33

Iános. 17, 11

Iános. 16, 7

Egyedül hittet és szűk és iszszuk a' Christusnak testét s, verit.

Ián. 6, 47

2 Cor. 5, 7

Eph. 3, 17

Iános. 6, 58

I Cor. 10. 3, 4

A' Christusnak teste azon egy időben fok helyekem nincsen.

Math. 24, 23

Math. 26, 11

Marc. 13, 21

Luc. 17, 23

Coloss. 3, 1

Luc. 24, 6, 51

Predik. 9. 7, 8, 12

5 Mofes. 10, 20

Apost. 14. 11, 12

Sólt. 146, 4

Sólt. 50, 15

Math. 11, 28

Iac. 1, 5

Rom. 8, 34

Iános. 6. 35, 36

Iános. 6. 62, 63

I Cor. 10. 3-4, 16

I Cor. 11, 26

Apost. 1. 9, 22

I Cor. 12, 13

2 Cor. 13, 5

Iános. 6, 35

Iános. 6, 63

Apost. 16. 31.

Marc. 16, 19

Luc. 24, 3

Sidok. 10, 12

Iános. 6, 62

Sidok. 8. 1, 4

Sidok. 9, 12

Ián. 16.

Esa. 16.

Iánof. 16, 28

Apost. 1. 9, 11

Phil. 3, 20

Az ételeknek babonás válogatása ellen.

Math. 15. 9. 11, 17

1 Cor. 8. 8, 13

Rom. 15, 14

1. Cor. 10. 25. 27, 30

Coloss 2. 16, 21

Sidok. 13, 9

Iánof. 13. 31. 32, 33

Iánof. 17, 11

Rom. 15. 17, 23

1 Mofes. 9, 3

Apost. 10. 13, 15

1 Tim. 4. 2. 3. 4, 5

Tit. 1, 15.

A' böjtöl.

Esa. 58. 3. 4. 5. 6, 7

Zach. 7. 5. 9, 10

Math. 6. 16, 17

Joel. 2. 12, 13

Rom. 13. 13, 14

1 Cor. 7, 5

Apost. 13. 3, 2

2 Sam. 12, 16

Math. 15. 11. 18, 20

Az emberi találmányokellen.

5 Mofes. 5, 38.

5 Mofes. 11, 8

3 Mofes. 10. 1, 2

Esa. 1. 12, 14

Math. 23. 3, 4

Gal. 4, 10

Coloss. 2, 8. 22, 23

Marc. 7. 8, 9

Luc. 18. 11, 12

3 Mofes. 16, 29

Marc. 2, 20

Luc. 2, 37

2 Cor. 6. 4, 5

2 Cor. 11, 27

1 Theff. 5, 6

2 Sam. 12. 21, 22.

Esa. 66, 3

Hofe. 9, 15

Sólt. 3, 7

Sólt. 119, 128

Péld. 16, 29

Rom. 14. 5, 6

Esa. 29. 13, 14

Ezech. 20. 18, 19

Math.

Math. 15, 6, 9

1 Pet. 1, 18

Math. 15. 2. 3, 4

Akar minémű renden lévő emberek is meg házofodhatnak.

1 Cor. 7. 2, 9

1 Cor. 9, 5

1 Theff. 4, 3

1 Tim. 3. 2. 3. 4, 5

1 Tim. 4. 1. 2. 3

Az Vj Testamentumbéli Aldozatok, a' könnyörgés, háláadás, szent élet, és nem a' Műia.

Sólt. 4. 4, 5

Sólt. 51. 17. 18, 19

Esa. 57, 19

Esa. 66, 2

1 Sam. 15, 22

Predik. 5, 1

Phil. 4, 18

Sidok. 10, 18

Sidok. 9. 26. 28

A' Királyokra és Fejedelmekre tartozik az Ecclesiásnak gondviselése.

5 Mofes. 17. 15, 18

Iofuc. 3. 5, 6

Iofuc. 6. 9

2 Chr. 8. 26, 27

2 Chr. 17. 6. 7. 8, 9

2 Chr. 19. 8, 9

2 Chr. 20, 3

2 Chr. 30. 1. 5, 6

Sólt. 78. 5. 6, 7

Apost. 15. 10, 24

Sidok. 13, 4

Eph. 5, 25

Apost. 1, 14

1 Cor. 11, 11

Tit. 1, 5, 6

Sólt. 50. 8. 14, 23

Sólt. 141, 2

Math. 12, 7

Hofe. 6, 6

Math. 9, 13

Sidok. 13. 15, 16

1 Pet. 2, 5

Sidok. 7, 27

Sidok. 9, 25.

1 Chr. 13. 12, 13

1 Chr. 15. 1. 2, 3.

1 Chr. 19. 4. 11, 12

1 Chr. 16, 4.

1 Király. 2. 27, 35

2 Király. 18, 4

2 Reg. 23, 4

Rom. 13. 1, 2. 1 Pet.

A' Pispokoknak és egyéb Tanítóknak a tisztelt
 hogy az Ecclesiás tanicaik, és nem az
 Vratkodás.

1 Pet. 5. 2, 3
 Math. 10. 7, 8
 Math. 13, 11
 Marc. 16. 15
 Ián. 13. 14. 15, 16
 Apost. 20. 27, 28
 Math. 20. 26, 27
 28.
 Birák 8, 23
 Luc. 22. 25, 26, 27
 Marc. 10. 42, 43
 44, 45
 Jer. 27. 23, 24
 Ezech. 34. 2, 3, 4
 Jer. 23. 1, 2
 Zach. 11, 17
 A' válaftottak közül senki ki nem eshetik az Isten-
 nek idvözítő kegyelméből, mely az igaz hűt.
 1 Pet. 1, 5
 2. Pet. 1, 3
 Ián. 17. 9. 11, 20
 Math. 24, 24
 Solt. 89. 29, 30, 31
 32, 33, 34, 35
 Ián. 10. 28, 29
 Jer. 32. 40
 1 Cor. 10, 13

Jer. 5, 31
 Jer. 14. 18
 2 Cor. 1, 24
 1 Tim. 3. 2, 3
 Math. 18. 18
 Ián. 21. 16, 17
 Apost. 15, 22
 5 Moses. 17, 20
 Apost. 20, 31
 Rom. 9. 2, 3
 Rom. 12. 6, 7, 8
 Rom. 12. 9. 10, 11
 16
 2 Cor. 11, 28
 1 Tim. 4. 13, 15.
 Solt. 94, 14
 Iac. 1, 17
 Mal. 3, 6
 Rom. 8. 30, 31, 34
 38, 39
 Ián. 15, 16
 Rom. 11, 29
 Phil. 2, 13
 Phil. 1, 6.

Solt.

Solt. 37, 24
 2 Theff. 3, 3
 Ián. 6, 37, 39
 1 Ián. 2, 27
 Eph. 1, 13
 Eph. 4, 30
 Hofe. 2. 19, 20
 Ián. 4, 14
 Az látható Anya-szent egy-ház vétkezhetik.
 5 Moses. 31. 16, 18
 2 Chr. 15. 2, 3
 2 Theff. 2. 3, 4
 2 Pet. 2. 1, 2
 Jelen. 17. 1, 2
 Ezech. 16. 14, 15, 17
 Birák. 18. 30, 31
 Birák. 13, 1
 Birák. 17. 3, 4, 5
 Birák. 21. 25
 Jer. 2. 13, 27
 Mal. 2. 8, 11
 Mal. 1. 6, 7
 Math. 23, 16
 Math. 16. 6, 12
 Gal. 3. 1, 2, 6
 Gal. 4, 11
 Ielen. 2. 4, 5
 2 Moses. 32. 1. 4, 5
 Iosue. 24. 14
 1 Moses. 35, 2, 4.

Solt. 145, 14
 Sidok. 7, 25
 2 Tim. 1, 14
 Ián. 5, 24
 Solt. 92, 13, 14
 Ezech. 47, 12
 Math. 7. 24, 25
 Ián. 4. 8, 9.
 Ezech. 20. 7. 8, 13
 Solt. 78. 8, 10, 40
 Bir. 2. 10, 11, 12, 13
 Birák. 5. 6, 7, 8
 Birák. 6. 25, 26
 Birák. 8. 33, 34
 Birák. 10. 6, 13, 14
 Solt. 78. 56, 57, 58
 1 Sam. 2. 12, 13, 24
 1 Chr. 13. 2, 3
 2 Chr. 33, 17
 2 Chr. 36, 14
 2 Chr. 28, 6
 Jer. 2. 28. 39, 40
 Jer. 3. 1, 3, 4
 Jer. 5. 30, 31
 Ezech. 6. 9, 11
 Hofe. 2. 2, 5
 Ielen. 3, 15
 Ielen. 14. 8
 2 Tim. 1, 15.

A

A Pápa és az gyülekezet vétkezhetek.

Apost. 1, 6	2 Király. 16, 11, 16
Math. 20. 20, 21	Apost. 4. 5. 6. 16, 18
Gal. 2, 14	Apost. 6. 12, 13
Math. 26. 57, 59, 62, 65	Apost. 7. 1. 54, 57
2 Mofes. 32. 2. 4, 5	Apost. 23. 2, 3
Apost. 25. 2. 3, 15.	Ier. 26. 8. 9, 11.
Főter nem volt az több Apostoloknak fejedelmé.	
1 Per. 5. 2, 3	Gal. 2. 9, 11, 14
Math. 20. 21, 25. 26	1 Cor. 3. 21, 22
27	Apost. 15. 22, 23
Marc. 10. 36. 37. 38. 42.	Apost. 20. 17. 28, 38
43, 44	2 Cor. 1, 24
Luc. 22. 24. 25. 26,	Math. 18, 18
27.	Math. 10. 5. 6. 7; 8
Math. 28, 19	Marc. 16, 15
Ielen. 21, 14	Ián. 20. 22, 23
1 Cor. 3. 4, 5	Marc. 3. 14. 15, 17
Apost. 1, 8	Ier. 5. 30, 31
Math. 19, 28	Math. 10. 24, 25
5 Mofes. 17, 20	Ián. 13. 14. 15, 16.
Birák. 8, 23.	

Az Rómái Pápa az Anti Christus.

1 Tim. 4. 1. 2, 3	2 Theff. 2. 3, 4
Ielen. 13. 11, 18	Ielen. 16. 13, 14
Ielen. 17. 3. 4. 5, 9	2 Tim. 4. 3, 4
Math. 24. 24	1 Ián. 4, 3
1 Ián. 2. 18, 22.	Daniel 7. 23. 24, 25.

Vedezedbe.

Az Cápukok s. azoknak versei az többiben mind az Iunius Bibliája szerint vadnak, csak az Isteni személyek a' Christus és az Szent-lélek Istenfégeről való erősségek Págninus szerint. Ez felött az Apost. Apostolok cselekedett. az Ielen. pedig Iános Ielenéfir téstzi. az többit akáiki. is cizébe vehetti. Albr. Juliz 16. Aug. 16 48.

FINIS.

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

A' Pápa és az gyűlekezet vétkezhetek.

Apost. 1, 6
Math. 20. 20, 21
Gal. 2, 14
Math. 26. 57, 59, 62, 65
2 Mof. 32. 2, 4, 5
Apost. 25. 2, 3, 15.
2 Király. 16. 11, 16
Apost. 4. 5. 6. 16, 18
Apost. 6. 12, 13
Apost. 7. 1. 54, 57
Apost. 23. 2, 3
Ier. 26. 8. 9, 11.

Páternem volt az több Apostoloknak fejedelmé.

1 Pet. 5. 2, 3
Math. 20. 21, 25. 26
27
Marc. 10. 36. 37. 38. 42.
43, 44
Luc. 22. 24. 25. 26,
27.
Math. 28, 19
Ielen. 21, 14.
1 Cor. 3. 4, 5
Apost. 1, 8
Math. 19, 28
5 Mof. 17, 20
Bírák. 8, 23.
Gal. 2. 9, 11, 14
1 Cor. 3. 21, 22
Apost. 15. 22, 23
Apost. 20. 17. 28, 38
2 Cor. 1, 24
Math. 18, 18
Math. 10. 5. 6. 7, 8
Marc. 16, 15
Ián. 20. 22, 23
Marc. 3. 14. 15, 17
Ier. 5. 30, 31
Math. 10. 24, 25
Ián. 13. 14. 15, 16.

Az Romai Pápa az Anti Christus.

1 Tim. 4. 1. 2, 3
Ielen. 13. 11, 18
Ielen. 17. 3. 4. 5, 9
Math. 24, 14
1 Ián. 2. 18, 22.
2 Thess. 2. 3, 4
Ielen. 16. 13, 14
2 Tim. 4. 3, 4
1 Ián. 4, 3
Daniel 7. 23. 24, 25.

Ved ez edbe.

Az Cápukok s. azoknak verfei az többiben mind az Yunius Bibliája szerint vadnak, csak az Isteni személyek a' Christus és az Szent-lélek Istenfégeről való erősségek Págninus szerint. Ez felött az Apost. Apostolok cselekedett, az Ielen. pedig Iános Ielenéit téfzi. az többit akátki is eizébe veheti. Albx. Iuliz 16. Aug. 16 45.

FINIS.

MAGY. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

